
Б И Л Т Е Н
СЛУЖБЕНА ОБЈАШЊЕЊА И СТРУЧНА МИШЉЕЊА
ЗА ПРИМЕНУ ФИНАНСИЈСКИХ ПРОПИСА

Број 7-8
јул-август 2006.
година XLVI
ISSN 0354-3242

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
БЕОГРАД

Оснивач и издавач
Министарство финансија Републике Србије
Београд, Кнеза Милоша 20
www.mfin.sr.gov.yu

(Оснивачка и издавачка права преузета од Министарства финансија СРЈ на основу Споразума о преносу оснивачких права бр. 651-01-1/2003)

За издавача
мр Млађан Динкић, министар финансија

Уређивачки одбор
Весна Арсић, Даница Маговац,
Весна Хрељац-Ивановић, мр Јасмина Кнежевић

Главни уредник
Весна Арсић
државни секретар

Уредник
мр Јасмина Кнежевић
jknezevic@mfin.sr.gov.yu

Редакција
БИЛТЕН Службена објашњења и стручна мишљења за примену
финансијских процеса, Министарство финансија
Републике Србије, Кнеза Милоша 20, 11000 Београд
Тел. 011/2685 301

Припрема и штампа
Штампариа Министарства финансија Републике Србије
Београд, Кнеза Милоша 20

Tel: 011/2685 -301 bilten.fin@mfin.sr.gov.yu
--

Билтен излази месечно.
Copyright © 2003-2006 by Министарство финансија Републике Србије
Сва права задржана.

САДРЖАЈ

ЈАВНИ ПРИХОДИ ПОРЕЗИ

1. Порески третман склапања предуговора у вези са стицањем својине на непокретности од стране члана привредног друштва у циљу улагања тог права својине у привредно друштво, као и могућност да привредно друштво са свог рачуна изврши исплату обавезе на име купопродајне цене предметне непокретности – пословног простора. 9
2. Обрачун и плаћање пореза на доходак грађана по одбитку од стране организатора културне манифестације (концерта) као исплатиоца прихода физичком лицу резиденту Републике Италије, као и основица обрачунавања пореза на додатну вредност на поклоњене карте (улазнице). 12

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Порески третман увоза медицинске опреме (неонатални респираторни систем са комплетом маски) за здравствене установе у Србији коју ове установе бесплатно добијају као хуманитарну помоћ од предузећа Procter&Gamble – Србија 17
 2. Порески третман продаје добара одузетих у поступку пореске контроле и продаје добара у поступку принудне наплате пореза, односно споредних пореских давања 19
 3. Обавеза обрачуна и плаћања ПДВ по основу првог преноса права располагања на новоизграђеном грађевинском објекту, односно економски дељивим целинама у оквиру тог објекта. 22
 4. Право на одбитак претходног пореза по основу услуге адаптације закупушеног пословног простора и набавке канцеларијског намештаја за опремање тог простора 25
 5. Стопа ПДВ која се примењује код опорезивања промета кифле коју произвођач у самом производном погону, након печења, расеца и надева сухомеснатом робом и качкаваљем 27
 6. Право на одбитак претходног пореза по основу набавке добара која обвезник ПДВ користи за чишћење и одржавање хигијене у закупушеном пословном простору (средства за чишћење и одржавање просторија, средства за прање прибора за пиће, освеживачи за тоалете и просторије, течни сапун за прање руку, тоалет папир и тоалет убруси, корпе за отпатке) 28
-

7. Могућност ослобађања од плаћања царине и ПДВ на увоз путничког комби возила за потребе Удружења оболелих од мултипле склерозе	30
8. Порески третман увоза добара – хуманитарне помоћи намењених за лечење, негу и помоћ болесним лицима која, као донацију, добија Клиника за стоматологију од хуманитарне организације из Холандије	31
9. Порески третман увоза рукометних лопти које, као донацију, добија Рукометни савез Србије од Европске рукометне федерације и „Алдиса“	32
10. Порески третман опреме која ће се користити за истраживања у оквиру пројекта Министарства науке и заштите животне средине коју бесплатно добија Технолошко-металуршки факултет од донатора из иностранства	33
11. Могућност ослобађања од плаћања ПДВ на увоз спортске опреме за потребе Европског првенства у ватерполу које се одражава у Београду од 1. до 10. септембра 2006. године	34
12. Порески третман давања на коришћење пословног простора без накнаде	35
13. Порески третман услуге одржавања и реконструкције путне мреже на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија	36
14. Докази потребни за остваривање пореског ослобођења за добра која се шаљу или отпремају на територију Републике Црне Горе	37
15. Порески третман увоза једног медицинског апарата – скенера који, као донацију, добија Здравствени центар у Краљеву од хуманитарне организације Њеног Краљевског Височанства Принцезе Катарине Карађорђевић и њеног Одсека за Канаду	39
16. Порески третман промета добара и услуга који се врши у поступку клиничког испитивања лекова	40
17. Опорезивање прихода који Агенција за енергетику остварује по основу издавања лиценци за обављање енергетске делатности, као и прихода у виду дела тарифе за приступ и коришћење система	45
18. Порески третман увоза опреме која ће се користити за истраживања у оквиру пројекта SCOPES швајцарске Националне фондације за науку, коју бесплатно добија Технолошко-металуршки факултет од донатора из иностранства	48
19. Порески третман увоза добара (системи за наводњавање – у деловима) која се као донација увозе из Израела за Пољопривредни факултет	49
20. Порески третман часописа „Опстанак“ који издаје Удружење „Опстанак“ за борбу против беле куге, а који се поклања члановима удружења, грађанима и др.	50
21. Порески третман извођења радова на реконструкцији јавног осветљења	52
22. Порески третман уништавања резервних делова који су застарели и више немају економску примену на тржишту и за које је оснивач фирме издао налог да се униште под надзором комисије	53
23. Пореска стопа која је примењује на увоз монографских и серијских публикација страних издавача које имају међународни књижни број ISBN (International Standard Book Number), односно ISSN број (International Standard Serial Number), као саставни део CIP записа, а немају одштампан CIP запис	54

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРЕДУЗЕЋА

1. Обрачун пореске амортизације приликом статусне промене поделе уз оснивање . . . 57
2. Третман фонда (као резидентног и нерезидентног обвезника) са становишта опорезивања прихода фонда 58

ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

1. Порески третман накнаде трошкова смештаја изабраних и постављених лица . . . 61
2. Порески третман накнаде трошкова службеног путовања у иностранство која се исплаћује физичком лицу – директору фирме који није власник правног лица и није засновао радни однос са послодавцем, а по основу свог радног ангажовања не остварује накнаду 61
3. Фискални третман прихода које остварује (домаће) физичко лице ангажовано по уговору о делу на реализацији пројекта који финансира Светска банка – Међународна банка за обнову и развој, а који спроводи министарство Владе Републике Србије 63
4. Опорезивање прихода које остваре музичари извођачи на фестивалу ЕХИТ 64

ЦАРИНЕ

1. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на допремљени путнички аутомобил, марке Volkswagen Passat, из Републике Црне Горе у Републику Србију, ради пресељења 67
 2. Окончање поступка активног опшемењивања 67
 3. Царински третман увоза нове робе у случају рекламације на квалитет испоручене робе, као и могућност повраћаја царинског дуга за робу са недостатком која се враћа инодобављачу 68
 4. Продужење рока привременог увоза алата за израду обуће 69
 5. Царински третман набавке возила за потребе Европске агенције за реконструкцију (ЕАР) од стране домаћег предузећа 70
 6. Царински третман привременог увоза штампарске машине купљене финансијским лизингом по основу Споразума о увозу предмета просветног, научног и културног карактера 71
 7. Могућност ослобођења од плаћања увозних дажбина на увоз наслеђеног моторног возила 72
 8. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на путнички аутомобил који манастиру у земљи поклања Српска православна црква из Брисела 73
 9. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина особе са инвалидитетом на увоз моторног возила 73
-

10. Могућност смањења стопа царине на увоз производа од челика.	74
11. Могућност измене прописа у циљу дозволе увоза моторних возила за потребе регистрованих ауто-отпада, као и царињења наведених возила у царинској испостави по месту седишта ауто-отпада	75
12. Могућност ослобађања од плаћања царине и ПДВ на увоз опреме (машине, алати, прибор).....	76

Ф И С К А Л Н Е К А С Е

1. Обавеза увођења и прикључења терминала за даљинско читавање дневних извештаја из фискалне касе приликом вршења промета добара (професионалних козметичких производа) преко трговачких путника (продаја на терену) без регистрованог малопродајног објекта	77
2. Евидентирање промета преко фискалне касе у случају када привредни субјект који је регистрован за промет добара (козметика) даје купцима попуст у оквиру акције приликом куповине преко одређеног износа.....	78
3. Обавеза увођења и прикључења терминала за даљинско читавање дневних извештаја из фискалне касе приликом вршења браварских и електрозаваривачких услуга у оквиру регистроване делатности 28520 (Општи машински радови)	80
4. Могућност ослобађања од обавезе евидентирања промета преко фискалне касе привредних субјеката који врше промет добара и пружају услуге физичким лицима у оквиру регистроване делатности 91330 (Непоменуте организације на бази учлањења)	81
5. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе оствареног пружањем услуга као што су тапетарско-декоративне услуге, замена дугмади, замена опруга, поправка старог намештаја и других услуга у оквиру регистроване делатности 52740 (Оправка на другом месту непоменуто), при чему се услуге пружају искључиво код корисника.	83
6. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом пружања угоститељских услуга за које привредни субјект не остварује накнаду, односно у случају када се услуге пружају пословним партнерима без накнаде, у пословне сврхе (репрезентација).....	86

Ј А В Н И Р А С Х О Д И

ЈАВНЕ НАБАВКЕ

1. Да ли се Закон о јавним набавкама примењује у ситуацији када црква финансира изградњу или обнову верског објекта сопственим средствима, односно да ли Министарство вера може да додели средства као помоћ за изградњу верског објекта – дотацију ако је црква финансирала већи део градње или реконструкције у поступку слободне погодбе?.....	89
---	----

-
2. Примена члана 112. Закона о јавним набавкама, као и да ли се понуда домаћег понуђача који нуди добра преко 50% домаћег порекла, а цела понуда се оцењује збирно за све производе (добра), може сматрати као понуда која садржи добра домаћег порекла у смислу члана 55. став 5. и 7. Закона о јавним набавкама? 90
 3. Начин на који се процењује вредност јавне набавке и примена одређеног поступка јавне набавке зависно од процењене вредности, односно „да ли се процењене вредности јавних набавки истоврсних радова на различитим споменицима културе сабирају на годишњем нивоу, те се из тог разлога на сваку појединачну јавну набавку мора применити отворени поступак“? 93
 4. Да ли наручилац може у конкурсној документацији за јавну набавку да одреди додатне доказе за доказивање да је понуђено добро домаћег порекла, поред доказа који су прописани Правилником о одређивању доказа на основу којих се утврђује да су добра произведена у земљи односно домаћег порекла? 95
 5. Да ли се на набавке добара/роба и услуга потребних за реализацију Уговора о пројекту обнове Града Београда закљученог између Европске инвестиционе банке, с једне стране и Републике Србије, с друге стране и Града Београда као корисника, а који ће се реализовати из одобреног кредита Европске инвестиционе банке, примењују процедуре Закона о јавним набавкама или процедуре одређене међународним уговором? 97
 6. Да ли је наручилац јавне набавке поступио у складу са Законом о јавним набавкама када је закључио уговор са изабраним понуђачем након достављеног захтева за заштиту права по коме наручилац није поступио, нити је подносилац захтева доставио изјашњење да наставља поступак пред Комисијом за заштиту права? . . . 98
 7. Да ли уговарачи могу поступити по одредбама уговора којим је предвиђена могућност промене цене коришћењем процента раста цена на мало, ако се применом такве клизне скале вредност уговорених радова (цена) за текућу годину повећава преко 25% од уговорене цене и да ли обрачун ПДВ који је почео да се примењује након што је уговор закључен представља повећање вредности уговорених радова? . . . 99
 8. Да ли се израда пројектно-техничке документације за санацију градске депоније може поверити непосредно, без примене Закона о јавним набавкама, кориснику буџетских средстава ЈП Дирекцији за изградњу? 101
 9. Шта се сматра упоредивом тржишном ценом у смислу Закона о јавним набавкама, као и да ли је наручилац јавне набавке радова за изградњу топлотне станице, као експерименталног објекта, био дужан да у поступку јавне набавке обезбеди конкуренцију? 102
 10. У којем случају је, према Закону о јавним набавкама, могуће уговарање у поступку са погађањем без претходног објављивања из разлога хитности? 103
-

11. Како поступити у ситуацији када две понуде, прве на ранг листи, имају исти број пондера?	104
12. Да ли после закљученог уговора за набавку додатних радова, уколико вредност тих додатних радова буде већа од 25% вредности већ уговорених радова, може да се закључи анекс уговора или је потребно закључити нови уговор без понављања поступка са погађањем без претходног објављивања за јавну набавку услуга? ...	106
13. Да ли се може спроводити поступак са погађањем за набавку услуга мале вредности ако Правилником о јавним набавкама мале вредности та могућност није предвиђена?	108
14. Могућност примене члана 23. став 1. тачка 2) Закона о јавним набавкама у вези са спровођењем јавне набавке опреме и софтвера за увођење електронске фактуре у дому здравља по хитном поступку	109
15. Правилност поступка јавне набавке када председник комисије за јавну набавку усмено обавести лица која су преузела конкурсну документацију о продужењу рока за достављање понуда који је одређен у конкурсној документацији и јавном позиву	111
16. Да ли је супротно Закону о јавним набавкама неисказивање количина и цене за планирана добра у плану јавних набавки или је довољно исказати само вредности и да ли је супротно Закону покренути поступак јавне набавке велике вредности уколико је планом јавних набавки предвиђена јавна набавка велике вредности (с обзиром на износ средстава), а до тренутка покретања поступка се утврди да набавка неће прећи износ лимита утврђеног за јавне набавке мале вредности? ..	112
17. Да ли се понуђач који је у поступку приватизације може третирати као понуђач који испуњава услов из члана 45. став 3. тачка 3) Закона о јавним набавкама, с обзиром да се дугови исказани у потврди Пореске управе која се доставља ради учешћа на тендеру измирују, сходно члану 20. Закона о приватизацији, након приватизације привредног субјекта?	114
18. Члан 143. Закона о јавним набавкама, као и које мере може предузимати Комисија за заштиту права у циљу извршавања њене одлуке?	117

ПОДСЕТНИК

Финансијски прописи донети у јулу-августу месецу 2006. године	119
---	-----

ЈАВНИ ПРИХОДИ

ПОРЕЗИ

1. Порески третман склапања предуговора у вези са стицањем својине на непокретности од стране члана привредног друштва у циљу улагања тог права својине у привредно друштво, као и могућност да привредно друштво са свог рачуна изврши исплату обавезе на име купопродајне цене предметне непокретности – пословног простора

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-02694/2005-04 од 12.7.2006. год.)

1. Према одредби члана 23. тачка 1), а у вези са чланом 2. став 1. тачка 1) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02 и 135/04), порез на пренос апсолутних права се плаћа код преноса права својине на непокретности уз накнаду. Одредбом члана 24а Закона прописано је да се преносом уз накнаду, у смислу Закона, не сматра пренос апсолутног права на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност.

Према томе, на сваки пренос уз накнаду права својине на непокретности – пословном простору који не подлеже плаћању пореза на додату вредност (у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност) порез на пренос апсолутних права се плаћа (осим у случајевима за које је Законом прописано право на пореско ослобођење).

Одредбом члана 31. став 1. тачка 3) Закона прописано је да се порез на пренос апсолутних права не плаћа код улагања апсолутних права у капитал акционарског друштва, односно друштва са ограниченом одговорношћу.

Према одредби члана 45. став 1. Закона о облигационим односима („Сл. лист СФРЈ“, бр. 29/78 ... 57/89 и „Сл. лист СРЈ“, бр. 31/93 ... 44/99), предуговор је такав уговор којим се преузима обавеза да се доцније закључи други, главни уговор.

Дакле, преузимањем обавезе предуговором да се закључи други, главни уговор, не настаје пореска обавеза на пренос апсолутних права. Међутим, по основу уговора којим се преноси уз накнаду право својине на непокретности на који се не плаћа порез на додату вредност (нпр. ако је реч о непокретности изграђеној до 31.12.2004. године) порез на пренос апсолутних права се плаћа (када није прописано пореско ослобођење), независно од намере стицаоца права да ту непокретност унесе као свој неновчани улог у друштво са ограниченом одговорношћу.

Када право својине на непокретности стечено правним послом власник улаже у капитал акционарског друштва, односно друштва са ограниченом одговорношћу, порез на пренос апсолутних права се не плаћа сагласно одредби члана 31. став 1. тачка 3) Закона о порезима на имовину.

На пренос удела у правном лицу (за који пренос Законом о порезима на имовину није прописано право на пореско ослобођење) плаћа се одговарајући порез, и то: на пренос удела у правном лицу без накнаде – порез на наслеђе и поклон, а на пренос уз накнаду – порез на пренос апсолутних права (члан 14. ст. 3. и 6, члан 23. тач. 3) и члан 24а Закона о порезима на имовину, а у вези са чланом 25. став 2. тачка 5) Закона о порезу на додату вредност – „Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05).

С обзиром да из захтева не произилази правни основ, односно правна могућност располагања правом својине на непокретности које није стечено (закључен је предуговор у вези са стицањем својине), односно да се то право уложи у привредно друштво, као ни да привредно друштво може са свог рачуна да

измирује обавезе његовог члана, а имајући у виду мишљење Министарства привреде бр. 011-00-55/2006-02 од 29.3.2006. године, нема основа да се таква пословна трансакција тумачи са пореског аспекта.

Наиме, према мишљењу Министарства привреде бр. 011-00-55/2006-02 од 29.3.2006. године: „... ортаци, чланови и акционари, у смислу Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС“, бр. 125/04), у имовину друштва могу да улажу уговорене улоге на којима имају право својине, односно чији су власници.

Такође, одредбом члана 148. Закона о облигационим односима („Сл. лист СФРЈ“, бр. 29/78, 39/85, 45/89 и 57/89 и „Сл. лист СРЈ“, бр. 31/93, 22/99, 23/99, 35/99 и 44/99), поред осталог, прописано је да уговор ствара права и обавезе за уговорне стране.

Имајући у виду изнето, сматрамо да привредно друштво не може са свог рачуна да измирује обавезе његовог члана, које као купац непокретности има према другој уговорној страни – продацу, с обзиром да то привредно друштво није уговорна страна у конкретном уговору о купопродаји непокретности“.

2. Законом о привредним друштвима, у оквиру Одељка 7. Одсек 2. – Право исплате добити, уређени су основни елементи који се тичу исплате, односно расподеле добити: финансијски извештаји (члан 131), општа правила у вези са плаћањем (члан 132), ограничења плаћања (члан 133) и др. У финансијским извештајима утврђује се добит друштва, а у року од шест месеци након завршетка пословне године одржава се годишња седница скупштине чланова друштва са ограниченом одговорношћу „ради усвајања финансијских извештаја и одлучивања о расподели добити“ (члан 139).

Према томе, када друштво оствари добит, односно када је основ исплате учешће у добити чланова друштва, дивиденда, односно удео у добити може се исплаћивати уз услове прописане овим законом.

Законом о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02 и 135/04) прописано је да се на приходе од капитала

по основу дивиденди и удела у добити плаћа порез по одбитку, по стопи од 20% која се примењује на основицу коју, за резидента Републике, чини 50% бруто дивиденди или удела у добити исплаћених (расподељених) члану друштва, сагласно члану 63. став 3. тог закона.

Како средствима оствареним по основу дивиденде, односно удела у добити, на које је плаћен порез на доходак грађана на приходе од капитала, члан привредног друштва слободно располаже, мишљења смо да из тако оствареног и опорезованог прихода то лице може да врши, у конкретном случају, исплату отплатних рата на име купопродајне цене предметног пословног простора.

3. Са становишта Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 84/04, у даљем тексту: Закон) повећање основног капитала новим улозима (новчаним или неновчаним), које се може вршити у складу са Законом о привредним друштвима, није предмет опорезивања у складу са Законом.

Према мишљењу Министарства привреде бр. 011-00-55/2006-02 од 29.3.2006. године, у наведеном случају привредно друштво не може са свог рачуна да измирује обавезе члана друштва, с обзиром да то привредно друштво није уговорна страна у конкретном уговору о купопродаји непокретности.

2. Обрачун и плаћање пореза на доходак грађана по одбитку од стране организатора културне манифестације (концерта) као исплатиоца прихода физичком лицу резиденту Републике Италије, као и основица обрачунавања пореза на додату вредност на поклоњене карте (улазнице)

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00333/2006-04 од 10.7.2006. год.)

1. Закон о порезу на доходак грађана

Са становишта Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02 и 135/04, у даљем тексту: Закон)

обрачун и плаћање пореза по основу ауторских хонорара врши се у складу са чл. 52. до 60. Закона.

Приходи које остваре уметници – јавни извођачи, између осталих музичари, личним обављањем делатности предмет се опорезивања у складу с одредбама чл. 52. до 60. Закона, у оквиру групе прихода од ауторских и сродних права и права индустријске својине.

Обвезник пореза на доходак грађана је резидент Републике Србије (даље: Република) за доходак остварен на територији Републике и у иностранству, као и нерезидент Републике за доходак остварен на територији Републике.

Приходи остварени на основу делатности јавног извођача која је обављена у Републици (концерт и др.) неспорно представљају доходак остварен у Републици, за који је порески обвезник како резидент, тако и нерезидент Републике.

На приходе од ауторских и сродних права и права индустријске својине порез се плаћа по стопи од 20% на основицу коју чини бруто приход умањен за нормиране трошкове. За приходе остварене извођењем естрадних програма забавне и народне музике, осим за извођење класичних дела музичке уметности (свирање и певање за које се признају нормирани трошкови од 50%) обвезнику – аутору, односно носиоцу сродног права, признају се нормирани трошкови у висини од 40% од бруто прихода, сагласно одредби члана 56. тачка 3) Закона.

На ове приходе порез се плаћа по одбитку, у складу са чл. 99. и 101. Закона. То значи да је исплатилац прихода, као порески платалац, дужан да порез обрачуна, обустави и уплати на прописани рачун у моменту исплате прихода у складу с прописима који важе на дан исплате прихода. При томе, сматрамо да ту обавезу резидентни исплатилац прихода има независно од тога да ли је физичко лице – извођач приход остварило непосредном исплатом

или посредно преко другог лица (стране фирме и сл.).

Према томе, страном физичком лице – нерезидент Републике обвезник је пореза на доходак грађана за приход остварен личном делатношћу извођача, поред осталог музичара, која је обављена у Републици, а порески плататац је резидентни исплатилац прихода (правно лице или предузетник) физичком лицу нерезиденту, непосредно или посредно преко другог лица.

Према одредби члана 107а Закона, код обрачуна пореза по одбитку на приходе нерезидента, исплатилац прихода примењује одредбе уговора о избегавању двоструког опорезивања под условом да нерезидент докаже статус резидента државе са којом је Република Србија закључила уговор о избегавању двоструког опорезивања и да је нерезидент стварни власник прихода, а не посредник између исплатиоца и нерезидентног примаоца.

Из наведеног произилази да статус резидента државе са којом је закључен уговор о избегавању двоструког опорезивања нерезидент доказује код исплатиоца прихода потврдом или другим одговарајућим документом овереним од надлежног органа друге државе уговорнице чији је резидент.

Према томе, у конкретном случају, уколико су испуњени наведени услови, сходно члану 17. став 1. Споразума између СФРЈ и Италијанске Републике о избегавању двоструког опорезивања у односу на порезе на доходак и на имовину („Сл. лист СФРЈ-Међународни уговори“, бр. 2/83, у даљем тексту: Споразум), доходак који, у конкретном случају, остваре музичари од личних делатности у том својству може се опорезовати у држави уговорници у којој су делатности обављене (у конкретном случају, у Републици Србији). Наводи, „може се опорезовати“ значе да се предметни доходак опорезује у Републици Србији уколико она у свом пореском систему предвиђа његово опорезивање (није спорно да предвиђа – у претходном делу објашњено).

Ставом 2. истог члана Споразума, поред осталог, изричито је предвиђено да ако доходак од таквих личних делатности извођача не притиче извођачу лично него другом лицу (у конкретном случају, нпр. страни фирми) тај доходак може бити опорезован у држави уговорници у којој су обављене делатности извођача (у конкретном случају у Републици Србији).

Изузимање од опорезивања наведеног дохотка у држави уговорници у којој су обављене делатности извођача, одредбом члана 17. став 3. Споразума, предвиђено је само за доходак од делатности уметника – извођача обављених према споразуму или аранжману држава уговорница. Под наведеним се, углавном, подразумева споразум или аранжман о програму билатералне културне сарадње (у највећем броју случајева односи се на гостовања признатих и цењених националних ансамбала држава уговорница, али и на гостовања других извођача за чија музичка извођења државе уговорнице оцене да могу да допринесу даљем развоју билатералне културне сарадње).

2. Порез на додату вредност

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (одредба члана 5. став 1. Закона).

Са прометом услуга уз накнаду, у складу с одредбом члана 5. став 4. тачка 3) Закона, сматра се свако друго пружање услуга без накнаде.

Одредбом члана 23. став 2. тачка 12а) прописано је да се по посебној стопи ПДВ од 8% опорезује промет услуга које се наплаћују путем улазница за биоскопске и позоришне представе, сајмове, циркусе, забавне паркове, концерте (музичке догађаје), изложбе, спортске догађаје, музеје и галерије, ботаничке баште и зоолошке вртове, ако промет ових услуга није ослобођен ПДВ.

Сагласно наведеним законским одредбама, када обвезник ПДВ – организатор концерта даје без накнаде део одштампаних улазница за концерт, ради се о промету услуга без накнаде за који постоји обавеза обрачуна и плаћања ПДВ. У том случају, основу за обрачун ПДВ, према одредбама члана 18. ст. 1. и 2. Закона, чини цена коштања те или сличне услуге, без ПДВ, у моменту извршења промета услуге. Цена коштања једне улазнице утврђује се тако што се укупан износ трошкова које је обвезник ПДВ – организатор концерта имао за организовање концерта (ауторски хонорари, закуп простора, штампање улазница, трошак расвете и др.) подели са бројем одштампаних улазница.

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Порески третман увоза медицинске опреме (неонатални респираторни систем са комплетом маски) за здравствене установе у Србији коју ове установе бесплатно добијају као хуманитарну помоћ од предузећа Procter&Gamble – Србија

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-0842/2006-04 од 20.7.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 26. став 1. тачка 1а) Закона, ПДВ се не плаћа на увоз добара која се увозе на основу уговора о донацији, односно као хуманитарна помоћ.

Према одредби члана 1. став 1. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи („Сл. лист СРЈ“, бр. 53/01, 61/01, 36/02 и 101/05), државни органи, јединице локалне самоуправе, јавна предузећа, јавне установе, друге организације и заједнице које не ост-

варују добит, као и домаће и стране хуманитарне организације могу примати донације и хуманитарну помоћ.

Одредбом члана 2. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи прописано је да донације и хуманитарна помоћ, у смислу овог закона, могу бити у роби, осим дувана и дуванских прерађевина, алкохолних пића и путничких аутомобила, услугама, новцу, хартијама од вредности, имовинским и другим правима.

Сагласно одредби члана 3. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи, увоз робе и услуга по основу донације и хуманитарне помоћи, као и увоз робе и услуга који се купују из средстава добијених од донације и хуманитарне помоћи и из средстава остварених реализацијом хартија од вредности и по основу коришћења уступљених права, слободан је.

Одредбом члана 4. став 1. истог Закона прописано је да се роба, у смислу овог закона, може увозити ако испуњава услове прописане за стављање робе у промет, односно за употребу на домаћем тржишту, а услуге у складу са домаћим прописима и међународним уговорима.

У складу с наведеним законским одредбама, на увоз медицинске опреме (неонатални респираторни систем са комплетом маски) коју бесплатно добијају здравствене услуге у Србији ПДВ се не плаћа, под условом да се увоз робе врши за рачун ових установа, што значи да су ове здравствене услуге, по спецификацији, у Јединственој царинској исправи за стављање робе у слободан промет, тј. увоз добара, издатој у складу с царинским прописима, наведене као власници робе (добара) која се увози, као и под условом да се увоз у свему врши према одредбама Закона о донацијама и хуманитарној помоћи. Надлежни царински орган утврђује да ли се увоз врши у складу с поменутиим законом.

2. Порески третман продаје добара одузетих у поступку пореске контроле и продаје добара у поступку принудне наплате пореза, односно споредних пореских давања

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-153/2005-04 од 17.7.2006. год.)

1. Порески третман продаје добара одузетих у поступку пореске контроле

Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон), у члану 3. став 1. тачка 1), прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности.

Одредбом члана 4. став 1. Закона прописано је да је промет добара, у смислу овог закона, пренос права располагања на телесним стварима (добрима) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Према одредби члана 9. став 1. Закона, Република и њени органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе, као и правна лица основана законом у циљу обављања послова државне управе нису обвезници у смислу овог закона ако обављају промет добара и услуга из делокруга органа, односно у циљу обављања послова државне управе.

Одредбом става 2. истог члана Закона прописано је да су Република, органи, односно правна лица из става 1. овог члана обвезници ако обављају промет добара и услуга изван делокруга органа, односно ван обављања послова државне управе, а који су опорезиви у складу с овим законом.

Законом о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02 ... 85/05, у даљем тексту: ЗПППА), у члану 160. тачка 3) прописано је да Пореска управа, као орган у саставу Министарства финансија, врши пореску контролу у складу са законом.

Према одредби члана 130. став 1. ЗПППА, у току пореске контроле порески инспектор одузеће робу у случајевима који су наведени под тач. 1) до 5) овог става.

Одредбама ст. 2. и 3. истог члана ЗПППА прописано је да ће у случају из става 1. овог члана порески инспектор одузети и превозно или друго средство којим се роба транспортује, односно ставља у промет, ако је вредност робе већа од једне трећине вредности тог средства, као и када вредност робе није већа од једне трећине вредности тог средства, ако је оно, после фабричке израде, додатно опремљено посебним простором за скривање или тајно транспортовање робе.

Мере из члана 130. ЗПППА порески инспектор наређује решењем (члан 133. став 1. ЗПППА).

Одредбом члана 134. став 5. ЗПППА прописано је да се, по коначности решења из члана 133. став 1. овог закона, одузете ствари, осим ствари из става 3. овог члана (ствари подложне кварењу или ако њено чување изискује велике трошкове), продају путем јавне продаје, односно преко трговачке мреже, а одузете цигарете и алкохолна пића без контролне акцизне марकिце комисијски се уништавају.

У складу с наведеним законским одредбама, Пореска управа, као орган у саставу Министарства финансија, није обвезник ПДВ за промет добара који врши продајом добара одузетих (заплењених) у поступку пореске контроле, с обзиром да је овај промет добара у надлежности, односно из делокруга рада Пореске управе.

2. Порески ѿрејман ѿродаје добара у ѿсѿујуку ѿринудне најлајше ѿореза, односно сѿоредних ѿореских давања

Одредбом члана 4. став 3. тачка 1) Закона прописано је да се прометом добара, у смислу овог закона, сматра пренос права располагања на добрима уз накнаду на основу прописа државног органа, органа територијалне аутономије или локалне самоуправе.

Према одредби члана 84. став 1. тач. 5) и 6) ЗПППА, наплата пореза, у поступку принудне наплате, спроводи се на покретним стварима и непокретностима.

Принудна наплата, сагласно одредбама члана 92. став 1. тач. 5) и 6) ЗПППА, спроводи се на покретним стварима – запленом и продајом, и непокретностима – запленом, утврђивањем почетне вредности и продајом.

Заплењени новац и приходе од продаје покретних ствари и непокретности, сагласно одредби члана 93. ст. 1. и 2. ЗПППА, Пореска управа ушлаћује на одговарајући уплатни рачун јавних прихода, а ако је продајом остварена већа цена од износа пореске обавезе, разлика се враћа пореском обвезнику.

Одредбом члана 104. став 1. ЗПППА прописано је да се продаја покретних ствари врши путем усменог јавног надметања или непосредном погодбом између купца и Пореске управе, о чему се доноси закључак.

Према одредбама члана 109. став 12. и члана 110. став 4. ЗПППА, по окончању продаје непокретности путем усменог јавног надметања, односно непосредном погодбом, Пореска управа доноси решење о продаји непокретности.

У складу с наведеним законским одредбама, када Пореска управа у поступку принудне наплате пореза, односно споредних пореских давања, од пореског дужника – евидентираног обвезника ПДВ, односно обвезника ПДВ који је имао обавезу евидентирања за ПДВ у складу с одредбама члана 38. Закона, врши продају покретних ствари и непокретности, сматра се да је промет тих добара извршио порески дужник. У том случају, Пореска управа обрачунава ПДВ, обрачунати ПДВ исказује у закључку о продаји покретних ствари из члана 104. став 1. ЗПППА, односно у решењу о продаји непокретности из члана 109. став 12. и члана 110. став 4. ЗПППА. Поред података о обрачунатом ПДВ и других података прописаних позитивним законским прописима, закључак, односно решење, треба да садржи и податке о износу основице и пореској стопи која се примењује код опорезивања

промета продатих добара. Обрачунати ПДВ Пореска управа, уместо обвезника ПДВ, уплаћује на прописани уплатни рачун.

На основу закључка, односно решења о продаји добара у поступку принудне наплате пореза, односно споредних пореских давања, купац – обвезник ПДВ може да оствари право на одбитак обрачунаог ПДВ, под условима прописаним одредбама чл. 28-30. Закона.

Када Пореска управа у поступку принудне наплате пореза, односно споредних пореских давања, од пореског дужника – лица које није обвезник ПДВ врши продају покретних ствари и непокретности, за извршени промет добара не постоји обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ.

3. Обавеза обрачуна и плаћања ПДВ по основу првог преноса права располагања на новоизграђеном грађевинском објекту, односно економски дељивим целинама у оквиру тог објекта

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-826/2006-04 од 16.7.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу с одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (добрима) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Према ставу 3. тачка 7) истог члана Закона, прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката.

Сагласно одредби члана 3. став 1. Правилника о утврђивању новоизграђених грађевинских објеката и економски

делјивих целина у оквиру тих објеката чији је први пренос права располагања предмет опорезивања ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 105/05, у даљем тексту: Правилник), новоизграђеним грађевинским објектима или економски делјивим целинама у оквиру тих објеката (у даљем тексту: објекти), у смислу члана 4. став 3. тачка 7) Закона, сматрају се и објекти чија је изградња започета до 31. децембра 2004. године, а настављена од 1. јануара 2005. године, у делу који је изграђен од 1. јануара 2005. године, независно од степена изграђености, а који као такви могу бити предмет преноса права располагања.

Одредбом члана 65. ст. 1. и 5. Закона прописано је да су лица која су обвезници ПДВ у складу с овим законом била дужна да на дан 31. децембра 2004. године изврше попис новоизграђених грађевинских објеката и грађевинских објеката чија је изградња у току и да пописне листе доставе надлежном пореском органу најкасније до 15. јануара 2005. године.

За грађевински објекат чија је изградња у току, а који се испоручује од 1. јануара 2005. године, сагласно одредбама ст. 3. и 4. истог члана Закона, утврђује се вредност на дан 31. децембра 2004. године која се опорезује у складу са законом којим се уређују порези на имовину, док се вредност објекта настала од 1. јануара 2005. године опорезује у складу с овим законом.

У складу с одредбом члана 3. став 2. Правилника, основица за обрачун ПДВ за први пренос права располагања на објектима чија је изградња започета до 31. децембра 2004. године, а настављена од 1. јануара 2005. године, утврђује се тако што се на укупан износ накнаде за објекат остварен приликом првог преноса права располагања примени проценат који се добија по следећој формули:

$$100\% \frac{\text{Вредност објекта на дан 31.12.2004. год.}}{\text{Укупна вредност објекта у моменту првог преноса права располагања}} (\%)$$

Вредност објекта на дан 31.12.2004. године, као и укупна вредност објекта у моменту првог преноса права располагања, утврђује се на основу књиговодствене евиденције обвезника ПДВ на чије име гласи одобрење за изградњу (у даљем тексту: инвеститор) као цена коштања објекта у случају када инвеститор самостално гради грађевински објекат, односно као фактурна вредност испостављених привремених и коначних ситуација у случају када инвеститор за изградњу грађевинског објекта ангажује извођача радова, укључујући вредност зависних трошкова градње, ако нису садржани у фактурној вредности извођача радова.

У складу с наведеним одредбама Закона и Правилника, обвезник ПДВ – инвеститор који врши први пренос права располагања на новоизграђеном грађевинском објекту, односно економски дељивим целинама у оквиру тог објекта, од 1. јануара 2005. године, при чему је изградња објекта започета пре 31. децембра 2004. године, а за који је надлежном пореском органу доставио пописну листу у прописаном року (до 15. јануара 2005. године), дужан је да на основу документације о вредности извршених радова утврди вредност објекта на дан 31. децембра 2004. године и укупну вредност објекта у моменту првог преноса права располагања и да на накнаду која се односи на део вредности објекта насталу од 1. јануара 2005. године обрачуна и плати ПДВ у складу са Законом.

Према томе, обвезник ПДВ који је до 31. децембра 2004. године стекао право својине на непокретности (грађевинском објекту у изградњи) од инвеститора, на основу правног посла, у конкретном случају уговора о купопродаји, при чему је за тај промет непокретности (грађевинског објекта у изградњи) постојала обавеза плаћа пореза у складу са Законом о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02, 80/02 и 135/04), а који је до 15. јануара 2005. године доставио пописне листе надлежном пореском органу, дужан је да при промету објекта на накнаду која се односи на део вредности објекта насталу од 1. јануара 2005. године обрачуна и плати ПДВ у складу са Законом, док се вредност

објекта настала до 31. децембра 2004. године опорезује у складу са Законом о порезима на имовину. Напомињемо да обвезник ПДВ има право да, по том основу, ПДВ обрачунат од стране претходног учесника у промету, односно плаћен при увозу, одбије као претходни порез, уз испуњење осталих услова прописаних одредбама члана 28. Закона.

4. Право на одбитак претходног пореза по основу услуге адаптације закупљеног пословног простора и набавке канцеларијског намештаја за опремање тог простора

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-02513/2005-04 од 14.7.2006. год.)

1. Одредбом члана 28. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који, у складу с чланом 24. овог закона, постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредби члана 28. став 2. Закона, обвезник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу с овим законом, или документ о извршеном увозу добара у којем је исказан претходни порез, односно којим се потврђује да је прималац или увозник тако исказани ПДВ платио приликом увоза.

Према ставу 3. истог члана Закона, у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. члана 28. Закона обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или ће му бити извршен од страна другог обвезника у промету;

2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Сагласно одредби става 4. истог члана Закона, право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1-3. овог члана.

У складу с наведеним законским одредбама, ако је Инжењерска комора Србије обвезник ПДВ, у том случају, а уз испуњење прописаних услова, има право на одбитак претходног пореза за примљене услуге адаптације пословног простора узетог у закуп, као и за набавку канцеларијског намештаја за опремање тих просторија.

2. Одредбом члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (одредба члана 5. став 1. Закона).

Према одредби става 3. тачка 4) истог члана Закона, прометом услуга сматра се и размена услуга за добра или услуге.

Сагласно наведеним одредбама Закона, у случају када купац – обвезник ПДВ финансира адаптацију пословног простора који је у власништву куподавца, тј. када врши тзв. улагање у туђ пословни простор (нпр. примање грађевинских радова, набавка уградног намештаја, као и друга плаћања за промет добара и услуга који се врши купцу, а за која је извесно да ће по престанку уговора о закупу остати у власништву куподавца), сматра се да је

закупац пружио услугу закуподавцу. То значи да се у овом случају ради о размени услуге за услугу, тј. о размени услуге улагања у пословни простор закуподавца за услугу давања у закуп пословног простора. За промет услуге улагања у пословни простор, који је у власништву закуподавца, купац је дужан да обрачуна ПДВ по пореској стопи од 18% на основицу коју, у складу с одредбом члана 17. став 4. Закона, чини тржишна вредност услуге давања у закуп пословног простора на дан промета те услуге, у коју није укључен ПДВ. У том случају, за промет услуге давања у закуп пословног простора закуподавац, ако је обвезник ПДВ, дужан је да обрачуна ПДВ по пореској стопи од 18% на основицу коју чини тржишна вредност услуге улагања у његов пословни простор на дан промета те услуге, у коју није укључен ПДВ.

Напомињемо да се у основицу за обрачун ПДВ закуподавца урачунава и новчани износ који купац, поред финансирања адаптације пословног простора, плаћа закуподавцу на име промета услуге давања у закуп пословног простора.

5. Стопа ПДВ која се примењује код опорезивања промета кифле коју произвођач у самом производном погону, након печења, расеца и надева сухомеснатом робом и качкаваљем

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-0760/2006-04 од 13.7.2006. год.)

Одредбом члана 23. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

Сагласно одредби става 2. тачка 1) истог члана Закона, по посебној стопи ПДВ од 8% опорезује се промет хлеба и других пекарских производа, млека и млечних производа, брашна, шећера, јестивог уља од сунцокрета, кукуруза, уљане репице, соје и маслине, јестиве масноће животињског и биљног порекла и меда.

Правилником о утврђивању добара и услуга чији се промет опорезује по посебној стопи ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 108/04, 130/04-исправка, 140/04 и 65/05, у даљем тексту: Правилник), у члану 2. став 2, прописано је да се пекарским производима, у смислу члана 23. став 2. тачка 1) Закона, сматрају све врсте пецива, укључујући и пуњена пецива, бурек-пита, симит, погачице, крофне и слични производи, мекике и слични производи, переце и ђевреци, грисина, пењерлије, коре за питу и коре за гибаницу.

У складу с наведеним одредбама Закона и Правилника, на промет кифле која се, након печења, расеца и надева сухомеснатом робом и качкаваљем, ПДВ се обрачунава и плаћа по пореској стопи од 18%, с обзиром да се овај производ не сматра пекарским производом чији се промет опорезује по посебној пореској стопи од 8%.

6. Право на одбитак претходног пореза по основу набавке добара која обвезник ПДВ користи за чишћење и одржавање хигијене у закупљеном пословном простору (средства за чишћење и одржавање просторија, средства за прање прибора за пиће, освеживачи за тоалете и просторије, течни сапун за прање руку, тоалет папир и тоалет убруси, корпе за отпатке)

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-0785/2006-04 од 13.7.2006. год.)

Према одредби члана 28. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон), право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који, у складу с чланом 24. овог закона, постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредби члана 28. став 2. Закона, обвезник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу с овим законом, или документ о извршеном увозу добара у којем је исказан претходни порез, односно којим се потврђује да је прималац или увозник тако исказани ПДВ платио приликом увоза.

Одредбом става 3. истог члана Закона прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. члана 28. Закона обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

- 1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;

- 2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Сагласно одредби става 4. истог члана Закона, право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1-3. овог члана.

У складу с наведеним законским одредбама, а уз испуњење прописаних услова, обвезник ПДВ има право на одбитак претходног пореза по основу набавке добара која користи за чишћење и одржавање хигијене у закупљеном пословном простору (средства за чишћење и одржавање просторија, средства за прање прибора за пиће, освеживачи за тоалете и просторије, течни сапун за прање руку, тоалет папир и тоалет убриси, корпе за отпатке).

7. Могућност ослобађања од плаћања царине и ПДВ на увоз путничког комби возила за потребе Удружења оболелих од мултипле склерозе

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-0836/2006-04 од 12.7.2006. год.)

1. Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Према одредби члана 7. Закона, увоз је сваки унос добара у царинско подручје Републике.

Према одредби члана 23. став 1. Закона, прописано је да општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

У складу с наведеним одредбама Закона, на увоз путничког комби возила ПДВ се обрачунава и плаћа по општој стопи од 18%, с обзиром да за увоз овог добра одредбом члана 26. Закона није прописано пореско ослобођење.

2. Одредбама члана 193. Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03, 61/05 и 85/05) и осталим одредбама овог закона није прописано ослобођење од плаћања увозних дажбина на увоз путничких аутомобила од стране удружења инвалидних лица.

Имајући у виду наведено, не постоји правни основ да Удружење оболелих од мултипле склерозе буде ослобођено од плаћања увозних дажбина на увоз предметног моторног возила.

8. Порески третман увоза добара – хуманитарне помоћи намењених за лечење, негу и помоћ болесним лицима која, као донацију, добија Клиника за стоматологију од хуманитарне организације из Холандије

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-0774/2006-04 од 12.7.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 26. став 1. тачка 1а) Закона, ПДВ се не плаћа на увоз добара која се увозе на основу уговора о донацији, односно као хуманитарна помоћ.

Према одредби члана 1. став 1. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи („Сл. лист СРЈ“, бр. 53/01, 61/01, 36/02 и 101/05), државни органи, јединице локалне самоуправе, јавна предузећа, јавне установе, друге организације и заједнице које не остварују добит, као и домаће и стране хуманитарне организације могу примати донације и хуманитарну помоћ.

Одредбом члана 2. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи прописано је да донације и хуманитарна помоћ, у смислу овог закона, могу бити у роби, осим дувана и дуванских прерађевина, алкохолних пића и путничких аутомобила, услугама, новцу, хартијама од вредности, имовинским и другим правима.

У складу с наведеним законским одредбама, на увоз добара – хуманитарне помоћи намењених за лечење, негу и помоћ болесним лицима, а која Клиника за стоматологију добија од хуманитарне организације из Холандије, ПДВ се не плаћа, под условом да се увоз робе врши за рачун те клинике, што значи да је Клиника за стоматологију у Јединственој царинској исправи за стављање робе у слободан промет, тј. увоз добара, издатој у складу

с царинским прописима, наведена као власник робе (добара) која се увози, као и под условом да се увоз у свему врши према одредбама Закона о донацијама и хуманитарној помоћи. Утврђивање да ли се увоз врши у складу с поменутиим законом спроводи надлежни царински орган.

9. Порески третман увоза рукометних лопти које, као донацију, добија Рукометни савез Србије од Европске рукометне федерације и „Адидаса“

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-0794/2006-04 од 12.7.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 26. став 1. тачка 1а) Закона, ПДВ се не плаћа на увоз добара која се увозе на основу уговора о донацији, односно као хуманитарна помоћ.

Према одредби члана 1. став 1. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи („Сл. лист СРЈ“, бр. 53/01, 61/01, 36/02), државни органи, јединице локалне самоуправе, јавна предузећа, јавне установе, друге организације и заједнице које не остварују добит, као и домаће и стране хуманитарне организације могу примати донације и хуманитарну помоћ.

Одредбом члана 2. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи прописано је да донације и хуманитарна помоћ, у смислу овог закона, могу бити у роби, осим дувана и дуванских прерађевина, алкохолних пића и путничких аутомобила, услугама, новцу, хартијама од вредности, имовинским и другим правима.

У складу с наведеним законским одредбама, на увоз рукометних лопти које добија Рукометни савез Србије од Европске рукометне федерације и „Адидаса“, ПДВ се не плаћа, под условом да се увоз лопти врши за рачун Рукометног савеза Србије, што значи да је Рукометни савез Србије у Јединственој царинској исправи за стављање робе у слободан промет, тј. увоз добара, издатај у складу с царинским прописима, наведен као власник робе (добара) која се увози, као и под условом да се увоз у свему врши према одредбама Закона о донацијама и хуманитарној помоћи. Утврђивање да ли се увоз врши у складу с поменутиим законом спроводи надлежни царински орган.

10. Порески третман опреме која ће се користити за истраживања у оквиру пројекта Министарства науке и заштите животне средине коју бесплатно добија Технолошко-металуршки факултет од донатора из иностранства

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-0738/2006-04 од 12.7.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 26. став 1. тачка 1а) Закона, ПДВ се не плаћа на увоз добара која се увозе на основу уговора о донацији, односно као хуманитарна помоћ.

Према одредби члана 1. став 1. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи („Сл. лист СРЈ“, бр. 53/01, 61/01, 36/02), државни органи, јединице локалне самоуправе, јавна предузећа, јавне установе, друге организације и заједнице које не остварују добит, као и домаће и стране хуманитарне организације могу примати донације и хуманитарну помоћ.

Одредбом члана 2. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи прописано је да донације и хуманитарна помоћ, у смислу овог закона, могу бити у роби, осим дувана и дуванских прерађевина, алкохолних пића и путничких аутомобила, услугама, новцу, хартијама од вредности, имовинским и другим правима.

У смислу наведених законских одредаба, на увоз опреме која ће се користити за истраживања у оквиру пројекта Министарства науке и заштите животне средине, коју бесплатно добија Технолошко-металуршки факултет од донатора из иностранства, ПДВ се не плаћа, под условом да се увоз те опреме врши за рачун Технолошко-металуршког факултета, што значи да је Технолошко-металуршки факултет у Јединственој царинској исправи за стављање робе у слободан промет, тј. увоз добара, изда-тој у складу с царинским прописима, наведен као власник робе (добара) која се увози, као и под условом да се увоз у свему врши према одредбама Закона о донацијама и хуманитарној помоћи. Утврђивање да ли се увоз врши у складу с поменутиим законом спроводи надлежни царински орган.

11. Могућност ослобађања од плаћања ПДВ на увоз спортске опреме за потребе Европског првенства у ватерполу које се одражава у Београду од 1. до 10. септембра 2006. године

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-0817/2006-04 од 12.7.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Према одредби члана 7. Закона, увоз је сваки унос добара у царинско подручје Републике.

Одредбом члана 23. став 1. Закона прописано је да општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

У складу с наведеним одредбама Закона, на увоз спортске опреме за потребе Европског првенства у ватерполу, које се одражава у Београду од 1. до 10. септембра 2006. године, ПДВ се обрачунава и плаћа по општој стопи од 18%, с обзиром да за увоз ових добара одредбом члана 26. Закона није предвиђено пореско ослобођење.

12. Порески третман давања на коришћење пословног простора без накнаде

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-0736/2006-04 од 12.7.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (одредба члана 5. став 1. Закона).

Са прометом услуга уз накнаду, у складу с одредбом члана 5. став 4. тачка 3) Закона, сматра се свако друго пружање услуга без накнаде.

Одредбом члана 23. став 1. Закона прописано је да општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

Сагласно наведеним законским одредбама, када обвезник ПДВ даје на коришћење пословни простор без накнаде, ради се о промету услуга без накнаде за који постоји обавеза обрачуна и

плаћања ПДВ. У том случају, основицу за обрачун ПДВ, према одредбама члана 18. ст. 1. и 2. Закона, чини цена коштања те или сличне услуге, без ПДВ, у моменту извршења промета услуге. Ценом коштања наведене услуге сматра се износ укупних трошкова које обвезник ПДВ – власник пословног простора има по основу пружања ове услуге (амортизација пословног простора, трошак за струју, воду, комуналне услуге и др.).

13. Порески третман услуге одржавања и реконструкције путне мреже на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-0678/2006-04 од 10.7.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (члан 5. став 1. Закона).

Према одредби члана 12. став 3. тачка 1) Закона, местом промета услуга сматра се место у којем се налази непокретност, ако се ради о промету услуге која је непосредно повезана са том непокретношћу, укључујући делатност посредовања и процене у вези непокретности, као и пројектовање, припрему и извођење грађевинских радова и надзор над њима.

Одредбом члана 61. Закона прописано је да ће Влада Републике Србије уредити извршавање овог закона на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија за време важења Резолуције Савета безбедности ОУН број 1244.

Према одредби члана 2. Уредбе о извршавању Закона о порезу на додату вредност на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија за време важења Резолуције Савета безбедности ОУН број 1244 („Сл. гласник РС“, бр. 15/05, у даљем тексту: Уредба), на промет добара и услуга који обвезници ПДВ врше са територије Републике Србије ван територије АПКМ (у даљем тексту: Република ван АПКМ) на територију АПКМ, односно са територије АПКМ на територију Републике ван АПКМ, примењује се Закон, прописи донети на основу Закона и ова уредба.

У складу с наведеним одредбама Закона и Уредбе, када обвезник ПДВ врши услугу одржавања и реконструкције путне мреже на територији АПКМ, нема обавезу да на накнаду за извршену услугу обрачуна и плати ПДВ, с обзиром да промет ових услуга није предмет опорезивања ПДВ.

14. Докази потребни за остваривање пореског ослобођења за добра која се шаљу или отпремају на територију Републике Црне Горе

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-0811/2006-04 од 10.7.2006. год.)

Одредбом члана 24. став 1. тач. 2) и 3) Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза, тј. да се ПДВ не плаћа на промет добара која обвезник, односно инострани прималац или треће лице, по његовом налогу, шаље или отпрема у иностранство.

Према одредби члана 3. став 1. Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 124/04, 140/04, 27/05, 54/05, 68/05 и 58/06), пореско ослобођење из члана 24. став 1. тач. 2) и 3) Закона за добра која се шаљу или отпремају у иностранство (у даљем тексту: извоз добара), обвезник може да

оствари ако поседује извозну декларацију, односно оверену копију извозне декларације, о извршеном извозу добара издату у складу с царинским прописима.

Одредбама члана 3а ст. 1. и 2. Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 124/04, 140/04, 27/05, 54/05 и 68/05), које су се примењивале до 8.7.2006. године, тј. до ступања на снагу Правилника о изменама и допунама Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 58/06), било је прописано да пореско ослобођење из члана 24. став 1. тач. 2) и 3) Закона за добра која се шаљу или отпремају у Републику Црну Гору обвезник ПДВ може да оствари под условом да су добра отпремљена на територију Републике Црне Горе, при чему су као докази да је извршено отпремање добара служили:

1) Евиденциона јединствена царинска исправа издата у складу с царинским прописима (у даљем тексту: Евиденциона исправа);

2) извод из пословног рачуна обвезника ПДВ да је за отпремљена добра извршен пренос новчаних средстава са пословног рачуна примаоца добара на пословни рачун обвезника ПДВ – испоручиоца добара;

3) копија документа којим се потврђује да је извршено царинење добара на територији Републике Црне Горе у којем је исказан ПДВ или утврђено пореско ослобођење, издатог од стране царинског органа у складу с царинским прописима Републике Црне Горе;

4) доказ о извршеној продаји девиза Народној банци Србије, односно оствареној динарској противвредности од продаје тих девиза.

Сагласно наведеном, за слање или отпремање добара у Републику Црну Гору, закључно са 7.7.2006. године, пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако поседује наведене доказе.

Пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза за слање или отпремање добара у Републику Црну Гору почев од 8.7.2006. године обвезник може да оствари ако поседује извозну декларацију, односно оверену копију извозне декларације, о извршеном извозу добара издату у складу с царинским прописима.

15. Порески третман увоза једног медицинског апарата – скенера који, као донацију, добија Здравствени центар у Краљеву од хуманитарне организације Њеног Краљевског Височанства Принцезе Катарине Карађорђевић и њеног Одсека за Канаду

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-0801/2006-04 од 7.7.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 26. став 1. тачка 1а) Закона, ПДВ се не плаћа на увоз добара која се увозе на основу уговора о донацији, односно као хуманитарна помоћ.

Према одредби члана 1. став 1. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи („Сл. лист СРЈ“, бр. 53/01, 61/01, 36/02), државни органи, јединице локалне самоуправе, јавна предузећа, јавне установе, друге организације и заједнице које не остварују добит, као и домаће и стране хуманитарне организације могу примати донације и хуманитарну помоћ.

Одредбом члана 2. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи прописано је да донације и хуманитарна помоћ, у смислу овог закона, могу бити у роби, осим дувана и дуванских прерађевина, алкохолних пића и путничких аутомобила, услугама, новцу, хартијама од вредности, имовинским и другим правима.

У складу с наведеним законским одредбама, на увоз медицинског апарата – скенера који Здравствени центар из Краљева добија из иностранства од хуманитарне организације Њеног Краљевског Височанства Принцезе Катарине Карађорђевић и њеног Одсека за Канаду ПДВ се не плаћа, под условом да се увоз апарата врши за рачун тог здравственог центра, што значи да је Здравствени центар у Краљеву у Јединственој царинској исправи за стављање робе у слободан промет, тј. увоз добара, издатој у складу с царинским прописима, наведен као власник робе (добра) која се увози, као и под условом да се увоз у свему врши према одредбама Закона о донацијама и хуманитарној помоћи. Утврђивање да ли се увоз врши у складу с поменутиим законом спроводи надлежни царински орган.

16. Порески третман промета добара и услуга који се врши у поступку клиничког испитивања лекова

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-588/2006-04 од 4.7.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

1. Према одредби члана 7. Закона, увоз је сваки унос добара у царинско подручје Републике.

Одредбом члана 23. став 1. Закона прописано је да општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

Сагласно одредби става 2. тачка 3) истог члана Закона прописано је да се по посебној стопи ПДВ од 8% опорезује промет

добара и услуга или увоз добара, и то лекова, укључујући и лекове за употребу у ветерини.

У складу с одредбом члана 20. став 1. Закона о лековима и медицинским средствима („Сл. гласник РС“, бр. 84/04 и 85/05, у даљем тексту: Закон о лековима), лек је производ који садржи супстанцу или комбинацију супстанци произведених или намењених за лечење или спречавање болести код људи или животиња, постављање дијагнозе, побољшање или промене физиолошких функција, као и за постизање других медицински оправданих циљева.

Клиничко испитивање лекова је испитивање које се врши на људима у циљу утврђивања или потврђивања клиничких, фармаколошких, фармакодинамских дејстава једног или више испитиваних лекова, идентификације сваке нежељене реакције на један или више испитиваних лекова, испитивање ресорпције, дистрибуције, метаболизма и излучивања једног или више лекова са циљем утврђивања његове безбедности, односно ефикасности (члан 49. Закона о лековима).

Према одредбама члана 53. ст. 1. и 2. Закона о лековима, пре почетка клиничког испитивања лека који нема дозволу за стављање у промет, односно за који се предлаже употреба која није предвиђена одобреним сажетком карактеристика лека, предлагач клиничког испитивања лека мора Агенцији за лекове и медицинска средства Србије (у даљем тексту: Агенција) да поднесе захтев за одобрење клиничког испитивања и документацију која је у складу са Добром клиничком праксом у клиничким испитивањима, а Агенција издаје дозволу за клиничко испитивање овог лека у року од 60 дана од дана пријема захтева са потпуном документацијом.

Предлагач клиничког испитивања лека, у складу с одредбама члана 54. ст. 1. и 2. Закона о лековима, дужан је да пријави Агенцији спровођење клиничког испитивања за лек који има дозволу за стављање у промет, ако се испитивање спроводи по одобреном сажетку карактеристика лека и да у пријави наведе: име лека који се испитује, поступак испитивања, број лица који се под-

вргавају испитивању, број истраживача и установа у којима се испитивање спроводи, при чему за клиничко испитивање овог лека није потребна дозвола Агенције.

Одредбом члана 55. Закона о лековима прописано је да лекови који се користе у клиничким испитивањима морају бити произведени у складу са смерницама Добре произвођачке праксе и обележени натписом: „за клиничко испитивање“.

У складу с наведеним законским одредбама, на увоз лекова за клиничко испитивање (лекови који имају дозволу за стављање у промет, као и лекови који немају дозволу за стављање у промет, а имају дозволу за клиничко испитивање), а који су обележени натписом „за клиничко испитивање“, ПДВ се обрачунава и плаћа по посебној стопи од 8%.

2. Промет добара, у смислу овог закона, а у складу с одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Са прометом добара уз накнаду, сагласно одредбама става 4. тачка 2) и става 5. истог члана Закона, изједначава се сваки други промет добара без накнаде, под условом да се ПДВ обрачунат у претходној фази промета на та добра или њихове саставне делове може одбити у потпуности или сразмерно.

Сваким другим прометом добара без накнаде, у смислу члана 4. став 4. тачка 2) Закона, а у складу с одредбом члана 4. Правилника о утврђивању шта се сматра узимањем и употребом добара која су део пословне имовине пореског обвезника, пружањем услуга и сваким другим прометом без накнаде и о утврђивању уобичајених количина пословних узорака и поклона мање вредности („Сл. гласник РС“, бр. 114/04, у даљем тексту: Правилник), сматра се поклањање добара, осим поклањања пословних узорака и поклона мање вредности из чл. 7. и 8. овог правилника.

Одредбом члана 28. став 1. Закона прописано је да право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који, у складу с чланом 24. овог закона, постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредби члана 28. став 2. Закона, обвезник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу с овим законом, или документ о извршеном увозу добара, у којем је исказан претходни порез, односно којим се потврђује да је прималац или увозник тако исказан ПДВ платио приликом увоза.

Према ставу 3. истог члана Закона, у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. члана 28. Закона обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

- 1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;
- 2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Сагласно одредби става 4. истог члана Закона, право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1-3- овог члана.

У складу с наведеним одредбама члана 28. Закона, обвезник ПДВ који изврши набавку добара која користи, односно која ће користити за обављање његове делатности у оквиру које врши промет добара и услуга са правом на одбитак претходног пореза, има право да ПДВ обрачуна од стране другог учесника у промету, односно плаћен при увозу, одбије као претходни порез.

Према томе, на промет добара без накнаде, у конкретном случају лекова за клиничко испитивање, које обвезник ПДВ – предлагач клиничког испитивања даје без накнаде здравственим установама и лекарима у тим установама за потребе клиничког испитивања, ПДВ се обрачунава и плаћа по посебној стопи од 8%, с обзиром да је обвезник ПДВ могао да оствари право на одбитак претходног пореза плаћеног при увозу тих добара. У том случају, сагласно одредбама члана 18. ст. 1. и 2. Закона, основицу за обрачун ПДВ чини набавна цена тих или сличних добара у моменту промета, односно у моменту давања без накнаде, у коју није урачунат ПДВ. Набавном ценом, као основицом за обрачун ПДВ, сматра се цена по којој се ти лекови могу набавити у моменту њиховог давања без накнаде, која не садржи ПДВ.

3. Промет услуга, у смислу овог закона, а у складу с одредбом члана 5. став 1. Закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. Закона.

Према одредбама члана 12. ст. 1. и 2. Закона, место промета услуга је место у којем пружалац услуге обавља своју делатност, а ако се промет услуга врши преко пословне јединице, местом промета услуга сматра се место пословне јединице.

Одредбом члана 25. став 2. тач. 7) и 8) Закона прописано је пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза, тј. да се ПДВ не плаћа на промет услуга које пружају здравствене установе, лекари, стоматолози и друга лица, у складу с прописима који регулишу здравствену заштиту, укључујући и смештај, негу и исхрану болесника у здравственим установама, осим апотека и апотекарских установа.

Пореско ослобођење из члана 25. став 2. тачка 7) Закона односи се на превентивне, дијагностичко-терапијске и рехабилитационе услуге које пружају здравствене установе – домови здравља, болнице, заводи, заводи за заштиту здравља, клинике, институти, здравствени центри, клиничко-болнички центри и клинички центри, у складу с прописима који уређују здравствену заштиту, као и

на смештај, негу и исхрану болесника у тим установама, независно од тога да ли су ове установе усмерене ка остваривању добити.

Према одредби члана 38. став 8. Закона о здравственој заштити („Сл. гласник РС“, бр. 107/05), пацијент има право да учествује у клиничком испитивању лекова и медицинских средстава, у складу са законом којим се уређује област лекова и медицинских средстава.

Сагласно наведеним законским и подзаконским одредбама, а с обзиром да се услуга клиничког испитивања лекова не пружа у складу с прописима који регулишу здравствену заштиту, већ у складу с прописима који уређују област лекова и медицинских средстава, промет услуге клиничког испитивања коју пружају обвезници ПДВ – здравствене установе и лекари опорезује се по општој стопи ПДВ од 18%, а обвезници ПДВ имају право на одбитак претходног пореза по основу пружања ове услуге, уз испуњење услова прописаних Законом.

17. Опорезивање прихода који Агенција за енергетику остварује по основу издавања лиценци за обављање енергетске делатности, као и прихода у виду дела тарифе за приступ и коришћење система

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-91/2006-04 од 4.7.2006. год.)

Одредбом члана 9. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да Република и њени органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе, као и правна лица основана законом у циљу обављања послова државне управе, нису обвезници у смислу овог закона ако обављају промет добара и услуга из делокруга органа, односно у циљу обављања послова државне управе.

Република и њени органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе, као и правна лица основана законом у

циљу обављања послова државне управе обвезници су ако обављају промет добара и услуга изван делокруга органа, односно ван обављања послова државне управе, а који су опорезиви у складу са Законом (члан 9. став 2. Закона).

Одредбом члана 10. Закона о енергетици („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, у даљем тексту: Закон о енергетици) прописано је да се оснива Агенција за енергетику Републике Србије (у даљем тексту: Агенција), као регулаторно тело за обављање послова на унапређивању и усмеравању развоја тржишта енергије на принципима недискриминације и ефикасне конкуренције, праћењу примене прописа и правила за рад енергетских система, усклађивању активности енергетских субјеката на обезбеђивању редовног снабдевања купаца енергијом и услугама и њихову заштиту и равноправан положај, као и других послова утврђених овим законом.

Према одредби члана 11. став 1. Закона о енергетици, Агенција има својство правног лица, са правима, обавезама и одговорностима утврђеним овим законом, законима и другим прописима којима се уређује пословање предузећа, као и статутом Агенције.

Сагласно одредби члана 12. став 1. Закона о енергетици, средства за оснивање и рад Агенције обезбеђују се из прихода остварених од накнада за издавање лиценци, дела тарифе за приступ и коришћење система, као и других прихода које оствари у обављању послова из своје надлежности у складу са законом.

Одредбама члана 15. ст. 1. и 2. Закона о енергетици прописано је да Агенција обавља, као поверене послове, следеће послове:

1) доноси тарифне системе за обрачун електричне енергије и природног гаса за тарифне купце, као и тарифне системе за приступ и коришћење система за пренос, транспорт, односно дистрибуцију енергије и објеката за складиштење природног гаса и друге услуге;

2) утврђује методологију за одређивање тарифних елемената за обрачун цена електричне енергије и природног гаса за та-

рифне купце, укључујући и цене произведене електричне енергије, односно природног гаса за тарифне купце, као и методологију за одређивање обрачуна цене топлотне енергије која се производи у електранама – топланама (комбиновани процес производње) и испоручује енергетским субјектима за снабдевање топлотном енергијом тарифних купаца;

3) утврђује критеријуме и начин одређивања трошкова прикључка на систем за пренос, транспорт и дистрибуцију енергије;

4) издаје лиценце за обављање енергетских делатности и доноси акт о одузимању лиценце, под условима утврђеним овим законом, осим за делатности дистрибуције и производње топлотне енергије у топланама и води регистре издатих и одузетих лиценци;

5) даје сагласност на правила о раду система, на правила о раду тржишта енергије и на правила о раду система за складиштење природног гаса;

6) одлучује по жалби на акт оператора преносног, транспортног, односно дистрибутивног система о одбијању приступа, као и по жалби на акт енергетског субјекта о одбијању, односно недоношењу одлуке по захтеву за прикључење на систем, као и по жалби на акт о одбијању приступа енергетског субјекта за складиштење природног гаса;

7) утврђује минималну годишњу потрошњу енергије којом се стиче статус квалификованог купца, утврђује испуњеност услова за стицање статуса квалификованог купца и води регистар квалификованих купаца.

Поред наведених послова, у складу са ставом 3. истог члана Закона о енергетици, Агенција обавља и следеће послове: прати примену тарифних система, прикупља и обрађује податке о енергетским субјектима у вези са обављањем енергетских делатности, прати начин поступања енергетских субјеката у погледу раздвајања рачуна и заштите купаца и обавља друге послове у складу с овим законом.

Сагласно наведеној одредби члана 9. став 1. Закона, Агенција није обвезник ПДВ за промет добара и услуга који обавља из делокруга своје надлежности утврђене Законом о енергетици (издавање лиценци за обављање енергетских делатности, доношење тарифе за приступ и коришћење система и др.), што значи да се на накнаду коју Агенција остварује по основу обављања ових послова не обрачунава и не плаћа ПДВ.

Међутим, уколико Агенција, поред промета добара и услуга који обавља из делокруга своје надлежности утврђене Законом о енергетици, обавља промет добара и услуга изван утврђене надлежности који је опорезив у складу са Законом, тада је Агенција, у складу са чланом 9. став 2. Закона, обвезник ПДВ.

18. Порески третман увоза опреме која ће се користити за истраживања у оквиру пројекта SCOPES швајцарске Националне фондације за науку, коју бесплатно добија Технолошко-металуршки факултет од донатора из иностранства

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-689/2006-04 од 20.6.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 26. став 1. тачка 1а) Закона, ПДВ се не плаћа на увоз добара која се увозе на основу уговора о донацији или као хуманитарна помоћ.

Према одредби члана 1. став 1. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи („Сл. лист СРЈ“, бр. 53/01, 61/01 и 36/02), државни органи, јединице локалне самоуправе, јавна предузећа, јавне установе, друге организације и заједнице које не остварују

добит, као и домаће и стране хуманитарне организације могу примати донације и хуманитарну помоћ.

Одредбом члана 2. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи прописано је да донације и хуманитарна помоћ, у смислу овог закона, могу бити у роби, осим дувана и дуванских прерађевина, алкохолних пића и путничких аутомобила, услугама, новцу, хартијама од вредности, имовинским и другим правима.

У смислу наведених законских одредаба, на увоз опреме која ће се користити за истраживања у оквиру пројекта SCOPES швајцарске Националне фондације за науку, коју бесплатно добија Технолошко-металуршки факултет од донатора из иностранства, ПДВ се не плаћа, под условом да се увоз те опреме врши за рачун Технолошко-металуршког факултета, што значи да је Технолошко-металуршки факултет у Јединственој царинској исправи за стављање робе у слободан промет, тј. увоз добара, издатај у складу с царинским прописима, наведен као власник робе (добара) која се увози, као и под условом да се увоз у свему врши према одредбама Закона о донацијама и хуманитарној помоћи. Надлежни царински орган утврђује да ли се увоз врши у складу с поменутиим законом.

19. Порески третман увоза добара (системи за наводњавање – у деловима) која се као донација увозе из Израела за Пољопривредни факултет

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-756/2006-04 од 20.6.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 26. став 1. тачка 1а) Закона, ПДВ се не плаћа на увоз добара која се увозе на основу уговора о донацији или као хуманитарна помоћ.

Према одредби члана 1. став 1. и члана 2. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи („Сл. лист СРЈ“, бр. 53/01, 61/01 и 36/02), државни органи, јединице локалне самоуправе, јавна предузећа, јавне установе, друге организације и заједнице које не остварују добит, као и домаће и стране хуманитарне организације могу примати донације и хуманитарну помоћ, а предмет донације и хуманитарна помоћ могу бити у роби, осим дувана и дуванских прерађевина, алкохолних пића и путничких аутомобила, услугама, новцу, хартијама од вредности, имовинским и другим правима.

У складу са чланом 4. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи, увоз робе по основу донације и хуманитарне помоћи може се вршити ако роба испуњава услове прописане за стављање у промет, односно употребу на домаћем тржишту.

У складу с наведеним законским одредбама, на увоз система за наводњавање – у деловима који се као донација из Израела увози за Пољопривредни факултет, ПДВ се не плаћа, под условом да се увоз система за наводњавање – у деловима врши за рачун Пољопривредног факултета, што значи да је Пољопривредни факултет у Јединственој царинској исправи за стављање робе у слободан промет, тј. увоз добара, издатој у складу с царинским прописима, наведен као власник робе (добара) која се увози, као и под условом да се увоз у свему врши према одредбама Закона о донацијама и хуманитарној помоћи. Надлежни царински орган утврђује да ли се увоз врши у складу с поменутиим законом.

20. Порески третман часописа „Опстанак“ који издаје Удружење „Опстанак“ за борбу против беле куге, а који се поклања члановима удружења, грађанима и др.

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-719/2006-04 од 16.6.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додатну вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз

накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу с одредбом члана 4. став 1. Закона о ПДВ, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Са прометом добара уз накнаду, сагласно одредбама става 4. тачка 2) и става 5) истог члана Закона, изједначава се сваки други промет без накнаде, под условом да се ПДВ обрачунат у претходној фази промета на та добра или њихове саставне делове може одбити у потпуности или сразмерно.

Према одредби члана 4. Правилника о утврђивању шта се сматра узимањем и употребом добара која су део пословне имовине пореског обвезника, пружањем услуга и сваким другим прометом без накнаде и о утврђивању уобичајених количина пословних узорака и поклона мање вредности („Сл. гласник РС“, бр. 114/04), сваким другим прометом добара без накнаде, у смислу члана 4. став 4. тачка 2) Закона, сматра се поклањање добара, осим поклањања пословних узорака и поклона мање вредности из чл. 7. и 8. овог правилника.

Порески обвезник је лице које самостално обавља промет добара и услуга, у оквиру обављања делатности, којом се сматра трајна активност произвођача, трговца или пружаоца услуга у циљу остваривања прихода, укључујући и делатност експлоатације природних богатстава, пољопривреде, шумарства и самосталних занимања (члан 8. ст. 1. и 2. Закона).

Одредбом члана 23. став 1. Закона прописано је да општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

Према одредби става 2. тачка 9) Закона, по посебној стопи ПДВ од 8% опорезује се промет и увоз монографских и серијских публикација.

Одредбом члана 8. став 2. Правилника о утврђивању добара и услуга чији се промет опорезује по посебној стопи ПДВ

(„Сл. гласник РС“, бр. 108/04, 130/04, 140/04 и 65/05) прописано је да се серијским публикацијама, у смислу члана 23. став 2. тачка 9) Закона, сматрају часописи, билтени, годишњаци, зборници радова и слична грађа, која се објављује сукцесивно, у одређеним временским интервалима, на штампаном или електронском медију, са нумеричким и хронолошким ознакама, чије издавање може да траје неограничено, а које имају СІР запис (Cataloguing In Publications), укључујући међународни серијски број ISSN (International Standard Serial Number) као његов саставни део и који је одштампан на сваком броју публикације.

У складу с наведеним законским и подзаконским одредбама, а имајући у виду да, према наводима из дописа, Удружење „Опстанак“ није обвезник ПДВ, на промет без накнаде часописа „Опстанак“ ПДВ се не обрачунава и не плаћа.

При томе, напомињемо да лице које није обвезник ПДВ не може да оствари право на одбитак ПДВ обрачунатог од стране претходног учесника у промету, односно плаћеног при увозу.

21. Порески третман извођења радова на реконструкцији јавног осветљења

(*Мишљење Министарства финансија*, бр. 413-00-708/2006-04 од 14.6.2006. год.)

Према одредби члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон), предмет опорезивања ПДВ су испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (члан 5. став 1. Закона).

Одредбом члана 23. став 1. Закона прописано је да општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

Ставом 2. тачка 12) истог члана Закона прописано је да се по посебној стопи од 8% опорезује промет комуналних услуга.

Према одредби члана 12. став 7. Правилника о утврђивању добара и услуга чији се промет опорезује по посебној стопи ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 108/04, 130/04-исправка, 140/04 и 65/05, у даљем тексту: Правилник) комуналним услугама, у смислу члана 23. став 2. тачка 12) Закона, а у складу са законом којим се уређују комуналне делатности, сматрају се одржавање улица, путева и других јавних површина и јавне расвете у градовима и другим насељима.

Сагласно одредби члана 5. тачка 7) Закона о комуналним делатностима („Сл. гласник РС“, бр. 16/97 и 42/98), одржавање улица, путева и других јавних површина у градовима и другим насељима је поправка, реконструкција, модернизација и извођење других радова на одржавању улица и саобраћајница, јавних површина, хоризонталне и вертикалне саобраћајне сигнализације и јавне расвете.

У складу с наведеним законским и подзаконским одредбама, промет услуге извођења радова на реконструкцији јавног осветљења опорезује се по посебној стопи ПДВ од 8%, имајући у виду да се ова услуга, из аспекта прописа којима се, између осталог, уређује опорезивање промета услуга порезом на додату вредност, сматра комуналном услугом.

22. Порески третман уништавања резервних делова који су застаре- ли и више немају економску примену на тржишту и за које је осни- вач фирме издао налог да се униште под надзором комисије

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-03011/2005-04 од 31.5.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту:

Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Према одредби члана 4. став 4. тачка 2) Закона, са прометом добара уз накнаду изједначава се сваки други промет добара без накнаде.

У складу с наведеним одредбама Закона, а имајући у виду да је оснивач фирме издао налог да је застареле делове потребно уништити због промене у производњи типа виљушкара, на уништене резервне делове ПДВ се обрачунава и плаћа по општој стопи ПДВ од 18%. Основицу за обрачун ПДВ чини набавна цена тих или сличних добара у моменту промета, у коју није урачунат ПДВ (члан 18. ст. 1. и 2. Закона).

Набавном ценом, као основицом за обрачун ПДВ, сматра се цена по којој се такви или слични резервни делови могу набавити у моменту уништавања, која не садржи ПДВ.

23. Пореска стопа која је примењује на увоз монографских и серијских публикација страних издавача које имају међународни књижни број ISBN (International Standard Book Number), односно ISSN број (International Standard Serial Number), као саставни део СІР записа, а немају одштапан СІР запис

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-452/2006-04 од 19.4.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука

добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 7. Закона, увоз је сваки унос добара у царинско подручје Републике.

Одредбом члана 23. став 1. Закона прописано је да општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

Према одредби члана 23. став 2. тачка 9) Закона, по посебној стопи ПДВ од 8% опорезује се промет или увоз монографских и серијских публикација.

Према одредби члана 8. став 1. Правилника о утврђивању добара и услуга чији се промет опорезује по посебној стопи ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 108/04, 130/04, 140/04 и 65/05, у даљем тексту: Правилник), монографским публикацијама, у смислу члана 23. став 2. тачка 9) Закона, сматрају се публикације у текстуалној или илустрованој форми на штампаном или електронском медију, у једном или више делова, чија је издавање унапред утврђено и ограничено, а које имају CIP запис (Cataloguing In Publications), укључујући међународни књижни број ISBN (International Standard Book Number) као његов саставни део

Одредбом става 2. истог члана Правилника прописано је да се серијским публикацијама, у смислу члана 23. став 2. тачка 9) Закона, сматрају часописи, билтени, годишњаци, зборници радова и слична грађа, која се објављује сукцесивно, у одређеним временским интервалима, на штампаном или електронском медију, са нумеричким и хронолошким ознакама, чије издавање може да траје неограничено, а које имају CIP запис (Cataloguing In Publications), укључујући међународни серијски број ISSN (International Standard Serial Number) као његов саставни део и који је одштампан на сваком броју публикације.

У складу с наведеним одредбама Закона и Правилника, на увоз монографских и серијских публикација које имају СІР запис (Cataloguing In Publications), укључујући међународни књижни број ISBN (International Standard Book Number), односно ISSN број (International Standard Serial Number) као његов саставни део, ПДВ се обрачунава и плаћа по посебној пореској стопи од 8%.

Такође, када се радио увозу монографских и серијских публикација страних издавача које имају међународни књижни број ISBN (International Standard Book Number), односно ISSN број (International Standard Serial Number), као саставни део СІР записа, а немају одштампан СІР запис, с обзиром да по прописима земље издавача не постоји обавеза штампања СІР записа на тим публикацијама, ПДВ се обрачунава и плаћа по посебној пореској стопи од 8%.

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРЕДУЗЕЋА

1. Обрачун пореске амортизације приликом статусне промене поделе уз оснивање

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-07-00162/2006-04 од 29.6.2006. год.)

По члану 10. Закона о порезу на добит предузећа ("Сл. гласник РС", бр. 25/01 ... 84/04, у даљем тексту: Закон), основицу за амортизацију сталних средстава, која се признаје у пореском билансу, чини за непокретности набавна вредност средстава, за свако стално средство посебно, а за остала стална средства (групе II до V) у првој години набавна вредност, а у наредним годинама неотписана вредност сталних средстава групе.

У складу са чланом 382. Закона о привредним друштвима ("Сл. гласник РС", бр. 125/04), подела привредног друштва уз оснивање јесте статусна промена којом привредно друштво престаје да постоји без ликвидације, преносећи на два или више нових друштава сву имовину и обавезе у замену за издавање акција или удела нових друштава акционарима или члановима друштва преосталог поделом.

У конкретном случају, како постојеће привредно друштво престаје са пословањем (уз подношење пореског биланса и измирење пореских обавеза у складу са Законом), а настају нова привредна друштва, за та привредна друштва (у првој години,

односно у првом пореском периоду) основицу за обрачун пореске амортизације чини за све групе сталних средстава њихова набавна вредност, у складу са чланом 10. Закона. За новооснована привредна друштва којима су та средства пренета статусном променом набавну вредност представља вредност сталних средстава која им је пренета статусном променом.

Према томе, у случају прибављања сталних средстава оснивањем путем статусне промене, нова привредна друштва утврђују набавну вредност сталне имовине у складу с прописима о рачуноводству и ревизији и МРС, као и прописима о привредним друштвима, што значи да пренета вредност сталних средстава, односно њихова набавна вредност на дан статусне промене умањена за исправку вредности на дан статусне промене у билансу стања привредног друштва које престаје да постоји, представља основицу за амортизацију сталних средстава у првом пореском периоду новооснованих друштава (за све амортизационе групе), која се признаје у пореском билансу, у складу са Законом.

2. Третман фонда (као резидентног и нерезидентног обвезника) са становишта опорезивања прихода фонда

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-07-00204/2006-04 од 15.6.2006. год.)

1. Порески ѿрејман фонда као резидентног обвезника

По члану 1. став 3. Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01, 80/02, 43/03 и 84/04, у даљем тексту: Закон) порески обвезник је и друго правно лице (установа, удружење, фонд, фондација, задужбина, организација и сл.), које није привредно друштво или задруга, уколико остварује приходе продајом производа на тржишту или вршењем услуга уз накнаду.

Према томе, фонд који је као друго правно лице основан на територији Републике Србије, са функцијом пласирања кредита малим и средњим предузећима у Републици, обвезник је пореза

уколико остварује приходе који се сматрају приходима са тржишта и који су опорезовани у складу са Законом и одговарајућим Правилником.

Наиме, Правилником, о садржају пореског биланса за друга правна лица (недобитне организације) - обвезнике пореза на добит предузећа ("Сл. гласник РС", бр. 19/05 и 15/06) прописан је садржај пореског биланса (Образац ПБН 1) за друга правна лица, у коме је одређено који приходи се исказују у пореском билансу као приходи са тржишта и опорезују у складу са Законом. То су следећи приходи:

- приходи од продаје робе, производа и услуга,
- приходи од закупина,
- приходи од камата по датим кредитима и другим потраживањима.

Подаци о висини ових прихода преузимају се са одговарајућих позиција из Обрасца Биланса успеха, који је за друга правна лица, у складу с прописима о рачуноводству и ревизији, исти као за предузећа, задруге и предузетнике. Разлика између ових прихода и расхода који су везани за остваривање тих прихода, представља опорезиву добит (вишак прихода над расходима), која се опорезује по стопи од 10%. Друго правно лице које у пореском периоду оствари вишак прихода над расходима у износу од 300.000 динара ослобађа се плаћања пореза под условима из члана 44. став 1. тач. 1) до 3) Закона, а ако је вишак прихода над расходима већи од 300.000 динара, порез се плаћа на укупно исказани вишак прихода над расходима.

2. Порески ѿрејман фонда као нерезиденћног обвезника

По члану 40. Закона, на приходе које оствари нерезидентни обвезник од резидентног обвезника, по основу дивиденди и удела у добити у правном лицу, ауторских накнада, камата, капиталних добитака и накнада по основу закупа непокретности и покретних ствари, обрачунава се и плаћа порез по одбитку по стопи од 20%, ако међународним уговором о избегавању двоструког опорезивања није друкчије уређено.

У складу са чланом 3. став 2. Закона, нерезидентни обвезник је правно лице (у било ком облику организовања) које је основано и има седиште стварне управе и контроле ван територије Републике. Дакле, уколико је фонд (па и Европски фонд за Србију) нерезидентни обвезник, у смислу члана 3. став 2. Закона, он је дужан да на приходе наведене у члану 40. Закона плати порез по одбитку. Дакле, обвезник пореза по одбитку је прималац прихода (фонд), а резидентно правно лице је порески платац који обрачунава, обуставља и уплаћује порез у моменту исплате прихода. Основица пореза је бруто износ прихода (камате и др.).

Уколико фонд има статус резидента државе са којом је ратификован међународни уговор о избегавању двоструког опорезивања у односу на доходак и имовину, порез по одбитку се обрачунава и плаћа у складу с тим уговором (за камате, ауторске накнаде и дивиденде и уделе у добити: или по нижој стопи, која је најчешће 10%, или се не плаћа, уколико је предвиђено да се приход опорезује само у тој другој држави).

Такође, порез по одбитку не плаћа се ни у случају ако је неким другим ратификованим међународним уговором предвиђено да се овај порез неће наплаћивати, с обзиром да међународно право има примат над домаћим законодавством.

Ако то није случај, и Европски фонд за Србију, као нерезидентни обвезник, је порески обвезник за остварене наведене приходе у Републици, и порез се обрачунава и плаћа у складу са Законом.

ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

1. Порески третман накнаде трошкова смештаја изабраних и постављених лица

(Мишљење Министарства финансија, бр. 414-00-72/2006-04 од 3.5.2006. год.)

Накнада стварних трошкова смештаја која се признаје највише до цене преноћишта у хотелу „Б“ категорије, коју остварује изабрано, односно постављено лице које у месту у коме ради нема решено стамбено питање, а коме комисија Владе за стамбена питања не може да обезбеди коришћење службеног стана, односно на други начин обезбеди смештај (у закућеном стану), у складу са чланом 19. Уредбе о накнадама и другим примањима запослених у државним органима изабраних, односно постављених лица („Сл. гласник РС“, бр. 95/05), по нашем мишљењу не подлеже плаћању пореза на доходак грађана на зараде сходном применом одредбе члана 14а став 1. тачка 2. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02 и 135/04).

2. Порески третман накнаде трошкова службеног путовања у иностранство која се исплаћује физичком лицу – директору фирме који

није власник правног лица и није засновао радни однос са послодавцем, а по основу свог радног ангажовања не остварује накнаду

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-318/2006-04 од 28.4.2006. год.)

Законом о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02 и 135/04, у даљем тексту: Закон) прописано је да порез на доходак грађана плаћају физичка лица на приходе из свих извора сем оних који су посебно изузети тим законом.

Одредбом члана 85. став 1. тачка 13) Закона прописано је да накнада трошкова и других расхода лицима која нису запослена код исплатиоца има порески третман других прихода који чине доходак физичког лица.

Порез на доходак грађана на друге приходе плаћа се по стопи од 20% на основицу коју чини опорезиви приход, који се добија тако што се бруто приход умањи за нормиране трошкове у висини од 20%, сагласно одредбама члана 85. ст. 1. до 3. и чланом 86. Закона.

Према томе, примање физичког лица које обавља послове директора сагласно одредбама Закона о раду („Сл. гласник РС“, бр. 24/05 и 61/05), у конкретном случају без заснивања радног односа, као и без остваривања накнаде за свој рад, по основу накнаде трошкова службеног путовања у иностранство који су узроковани обављањем послова директора, по нашем мишљењу има порески третман других прихода по основу накнаде трошкова и других расхода лицима која нису запослена код исплатиоца, по чл. 85. став 1. тачка 13) Закона.

Како се код плаћања доприноса за пензијско и инвалидско осигурање као претходно поставља питање да ли је физичко лице које остварује накнаду трошкова службеног путовања (за потребе обављања посла) од исплатиоца код кога није запослено и од њега не остварује уговорене накнаде по основу рада (за чију реализацију је био на службеном путовању) по наведеном основу осигураник по Закону о пензијском и инвалидском осигурању („Сл. гласник РС“, бр. 34/03 ... и 85/05), чије тумачење је у надлежности

Министарства рада, запошљавања и социјалне политике, за давање одговора на наведено питање ресорно је надлежно то министарство.

3. Фискални третман прихода које остварује (домаће) физичко лице ангажовано по уговору о делу на реализацији пројекта који финансира Светска банка – Међународна банка за обнову и развој, а који спроводи министарство Владе Републике Србије

(Мишљење Министарства финансија, бр. 414-00-0063/2006-04 од 28.4.2006. год.)

Законом о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02 и 135/04, у даљем тексту: Закон) прописано је да порез на доходак грађана плаћају физичка лица на приходе из свих извора сем оних који су посебно изузети тим законом. При томе, за порески третман прихода физичких лица није од значаја извор средстава из којих се приходи остварују (донације и др.).

1. Приходи који се остварују по основу уговора о делу, односно пружању консултантских услуга, у које су укључене и накнаде физичком лицу по основу трошкова коришћења личног мобилног телефона, горива, такси услуга и сл., који су у вези са реализацијом тог уговора, по нашем мишљењу имају порески третман осталих – других прихода и подлежу плаћању пореза на доходак грађана по члану 85. Закона.

На ове приходе порез се плаћа по стопи од 20%, на пореску основицу коју чини бруто приход умањен за нормиране трошкове у висини од 20%, сагласно одредбама члана 85. ст. 1. до 3. и члана 86. Закона.

Уговорена накнада која се остварује по основу уговора о делу подлеже плаћању доприноса за обавезно пензијско и инвалидско осигурање по стопи од 22%, на исту основицу на коју се плаћа и порез на доходак грађана, по чл. 7, 12, 28. и 44. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Сл. гласник РС“, бр. 84/04 и 61/05). У случају да лице са којим је закључен уговор о делу

није осигурано по другом основу, на уговорену накнаду плаћа се и допринос за обавезно здравствено осигурање по стопи од 12,3% на исту основицу, сагласно чл. 8, 28. и 44. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање.

2. Накнада трошкова службеног путовања лицима која су ангажована по основу уговора о делу за обављање консултантских услуга, а која нису запослена код исплатиоца, има порески третман других прихода физичког лица, сагласно одредби члана 85. став 1. тачка 13) Закона.

Приход који оствари физичко лице по том основу подлеже плаћању пореза по стопи од 20%, на основицу коју чини бруто приход умањен за нормиране трошкове у висини од 20%, сагласно одредбама члана 85. ст. 1. до 3. и члана 86. Закона.

3. Како се код плаћања доприноса за пензијско и инвалидско осигурање на приход по основу накнаде трошкова у вези са реализацијом уговора о делу (нпр. мобилни телефон, гориво), који су посебно исказани у уговору, а чија исплата се врши независно од исплате уговорене накнаде, као и трошкова за службено путовање по основу радног ангажовања из уговора о делу као претходно поставља питање да ли таква накнада трошкова представља уговорену накнаду из члана 12. став 1. тачка 3) Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Сл. гласник РС“, 34/03 ... и 85/05), као основ осигурања на ПИО, за давање одговора на то питање надлежно је Министарство рада, запошљавања и социјалне политике.

4. Опорезивање прихода које остваре музичари извођачи на фестивалу ЕХИТ

(Мишљење Министарства финансија, бр. 414-00-62/2006-04 од 28.4.2006. год.)

1. Са становишта Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02 и 135/04, у даљем тексту: Закон)

обрачун и плаћање пореза по основу ауторских хонорара врши се у складу са чл. 52. до 60. Закона.

На приходе од ауторских и сродних права и права индустријске својине порез се плаћа по стопи од 20%, на основицу коју чини бруто приход умањен за нормиране трошкове.

За интерпретацију, односно извођење естрадних програма забавне и народне музике, осим за извођење класичних дела музичке уметности (свирање и певање), обвезнику – аутору, односно носиоцу сродног права, признају се нормирани трошкови у висини од 40% од бруто прихода, сагласно одредби члана 5б. тачка 3) Закона.

Према томе, имајући у виду наведену законску одредбу, код опорезивања прихода који остваре музичари извођачи учешћем на фестивалу ЕХИТ и сличним културно-забавним манифестацијама, по нашем мишљењу примењују се нормирани трошкови у висини од 40% од бруто прихода.

Основицу пореза на доходак грађана на приходе од ауторских и сродних права и права индустријске својине чини опорезиви приход који представља разлику између бруто прихода и трошкова (стварних и нормираних) које је обвезник имао при остваривању и очувању прихода, осим ако овим законом није друкчије прописано, у складу с одредбом члана 55. Закона.

2. С обзиром да за свако искоришћавање дела од стране другог лица аутору припада накнада сагласно Закону о ауторским и сродним правима („Сл. лист СЦГ“, бр. 61/04), износ накнаде коју организација за колективно остваривање ауторског и сродних права, у овом случају СОКОЈ, наплаћује корисницима за сваки облик коришћења музичких дела који чини репертоар СОКОЈ-а, по Тарифи накнада које наплаћује Савез организација композитора Југославије (СОКОЈ) – друштво за заштиту ауторских права („Сл. лист СРЈ“, бр. 30/02 и 34/02 и „Сл. лист СЦГ“, бр. 35/04, 45/05 и 48/05), представља обавезу плаћања организатора музичког фестивала (корисника) по основу искоришћавања ауторског музичког дела. Сходно томе, трошак корисника по основу плаћања предметне накнаде за коришћење ауторског дела не представља трошак аутора (јер је то накнада за коришћење његовог ауторског

дела) који он има при остваривању и очувању прихода од ауторских и сродних права, те се, у конкретном случају, код утврђивања пореске основице на приходе које оствари музичар извођач–аутор предметна накнада не може признати као одбитна ставка по основу трошка који он има као обвезник пореза на приходе по основу ауторског хонорара, сагласно чл. 56. и 57. Закона.

3. Према одредби члана 107а Закона, код обрачуна пореза по одбитку на приходе нерезидента, исплатилац прихода примењује одредбе уговора о избегавању двоструког опорезивања под условом да нерезидент докаже статус резидента државе са којом је Србија и Црна Гора закључила уговор о избегавању двоструког опорезивања и да је нерезидент стварни власник прихода, а не посредник између исплатиоца и нерезидентног примаоца.

Из наведеног произилази да статус резидента државе са којом је закључен уговор о избегавању двоструког опорезивања нерезидент доказује код исплатиоца прихода потврдом или другим одговарајућим документом овереним од надлежног органа друге државе уговорнице чији је резидент.

Кад нерезидент Републике испуњава оба наведена услова (потврда резидентности и пружање доказа да је стварни власник прихода), тада исплатилац примењује стопу пореза по одбитку која је за те приходе одређена у уговору који је закључен са државом резидентности примаоца тих прихода.

Ако нерезидент Републике не испуњава оба наведена услова, тада исплатилац прихода примењује порез по одбитку по стопи која је прописана важећим прописима у Републици Србији у моменту исплате прихода.

Ако исплатилац прихода примени одредбе уговора о избегавању двоструког опорезивања, а нису испуњени наведени прописани услови, што за последицу има мање плаћен износ пореза, дужан је да плати разлику између плаћеног пореза и дугованог пореза по Закону.

Сагласно члану 107а став 4. Закона, надлежни порески орган дужан је да на захтев нерезидента изда потврду о порезу који је плаћен у Републици Србији.

ЦАРИНЕ

1. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на допремљени путнички аутомобил, марке Volkswagen Passat, из Републике Црне Горе у Републику Србију, ради пресељења

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-00251/2006-17 од 28.7.2006. год.)

Допремање робе страног порекла из Републике Црне Горе у Републику Србију сагласно Уредби о поступку са робом у промету са Републиком Црном Гором („Сл. гласник РС“, бр. 130/03) подлеже плаћању увозних дажбина.

Према томе, имајући у виду изнето, пошто је у конкретном случају у питању аутомобил страног порекла, не постоји правни основ за ослобађање од плаћања увозних дажбина.

С обзиром да је од Министарства за економске односе са иностранством добијена сагласност да се изврши унос предметног возила, оно се може регистровати у Републици Србији само уз плаћање царинских дажбина.

2. Окончање поступка активног оплемењивања

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-391/2006-17 од 26.7.2006. год.)

Добијени производи и роба у непромењеном стању морају се поново извести.

Изузетно од наведеног, поступак активног оплемењивања може се окончати и стављањем добијених производа и робе у непромењеном стању у слободну зону, стављањем у поступак царинског складиштења или стављањем у слободан промет.

Услови за стављање добијених производа и робе у непромењеном стању у слободан промет испуњени су кад носилац одобрења изјави да није у стању да за такву робу одреди друго царински дозвољено поступање или употребу за које не би било потребно плаћање увозних дажбина.

Ако је одобрено стављање добијених производа и робе у непромењеном стању у слободан промет, носилац одобрења дужан је да плати компензаторну камату за период од дана прихватања декларације за поступак активног оплемењивања до дана стављања у слободан промет по стопи коју одређује Влада (члан 144. Царинског закона, „Сл. гласник РС“, бр. 73/03, 61/05 и 85/05).

За робу за коју је, по захтеву декларанта, одређен поступак активног оплемењивања са одлагањем не може се захтевати промена система активног оплемењивања у систем повраћаја. Ово тим пре ако је над робом започет процес оплемењивања.

3. Царински третман увоза нове робе у случају рекламације на квалитет испоручене робе, као и могућност повраћаја царинског дуга за робу са недостатком која се враћа инодобављачу

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-00188/2006-17 од 20.7.2006. год.)

С обзиром да је у конкретном случају основ за увоз робе уговор којим је предвиђено да је у случају рекламације на квалитет испоручене робе испоручилац у обавези да испоручи нову исправну робу, али исту врсту робе, имајући у виду одредбе Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03, 61/05 и 85/05), нема сметњи да се изврши увоз (нове) робе која се тражи уколико се закључи анекс уговора којим би овај уговорни однос био дефи-

нисан. Уколико би по анексу била увезена нова роба, постојала би обавеза плаћања царине и пореза на додату вредност на исту.

Такође, према одредбама члана 236. Царинског закона, не постоји правни основ да се изврши повраћај царинског дуга за робу са недостатком која је враћена инодобављачу у складу са одредбама уговора.

Законом о спољнотрговинском пословању („Сл. гласник РС“, бр. 101/2005) није регулисано право на увоз бесплатне пошилике, па, сходно томе, нема потребе за добијањем посебне сагласности за такав увоз.

4. Продужење рока привременог увоза алата за израду обуће

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-00223/2006-17 од 20.7.2006. год.)

На основу члана 163. Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03, 61/05 и 85/05), царински орган одређује рок у коме се увезена роба мора поново извести или се мора одобрити ново царински дозвољено поступање или употреба те робе, при чему овај рок мора бити довољан за постизање сврхе привременог увоза. Изузетно, царински орган може продужити рок за привремени увоз, на основу писаног захтева заинтересованог лица.

Према томе, за поступак привременог увоза није одређен рок од 12 месеци, како се наводи у допису, већ царински орган у сваком конкретном случају одређује рок довољан за постизање сврхе привременог увоза.

Што се тиче поступка активног оплемењивања, сагласно члану 142. Царинског закона, прописан је рок у коме се добијени производи морају извести или се морају поново извести, односно у коме се мора захтевати други дозвољени царински поступак или употреба, који не може бити дужи од 12 месеци.

Напомињемо да је Влада донела Уредбу о одређивању рокова за процес активног оплемењивања којом су прописани

рокови у којима се производи добијени у процесу активног оплемењивања морају извести или се морају поново извести, односно у којима се мора захтевати други царински дозвољен поступак или употреба за ту робу.

5. Царински третман набавке возила за потребе Европске агенције за реконструкцију (ЕАР) од стране домаћег предузећа

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-20-220/2006-17 од 18.7.2006. год.)

Страна роба у власништву домаћег лица која је смештена у поступак царинског складиштења може се продати страном лицу на територији Републике Србије тек након стављања у слободан промет, уз плаћање увозних дажбина. При томе, није од утицаја чињеница да купац робе може бити корисник неког од законом прописаних ослобођења када такву робу увози из иностранства.

Међутим, уколико предузеће у својству комисионара изврши набавку, односно увоз доставних возила из иностранства за корисника Европску агенцију за реконструкцију, приликом спровођења поступка пуштања робе страног власништва која се налазила под царинским надзором у слободан промет, при пуњавању ЈЦИ као увозник деклариса се предузеће које увози робу, а ЕАР као прималац робе, а у царинску исправу се уносе одговарајући подаци о вредности робе смештене под царински надзор, малопродајној цени, провизији домаћег лица и сл.

У том случају може се применити одредба члана 21. Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03, 61/05 и 85/05) којом је прописано да се одредбе овог закона не примењују на плаћању увозних дажбина за робу која се увози, као и на спровођење царинског поступка, ако је то другачије уређено међународним уговором.

Такође, чланом 5. став 1. алинеја 4. Закона о ратификацији Оквирног споразума између Владе СРЈ и Комисије Европских заједница („Сл. лист СЦГ – Међународни уговори“, бр. 2/2003) наша држава се обавезала да ће целокупан увоз који се врши у складу с програмима помоћи Заједнице бити ослобођен царина, увозних дажбина или других фискалних оптерећења и такса.

Напомињемо да ће надлежна царинарница донети решење о ослобађању од плаћања увозних дажбина на робу која се увози за реализацију пројекта ЕАР уколико се из поднетог захтева и одговарајуће документације види да је роба набављена у складу с пројектом ЕАР и финансирана из средстава Европске заједнице у оквиру програма помоћи које је та Заједница усвојила.

6. Царински третман привременог увоза штампарске машине купљене финансијским лизингом по основу Споразума о увозу предмета просветног, научног и културног карактера

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-00225/2006-17 од 14.7.2006. год.)

Чланом 21. Царинског закона („Сл. гласник РС“, 73/03, 61/05 и 85/05) прописано је да се одредбе овог закона не примењују на плаћање увозних дажбина за робу која се увози, као и на спровођење царинског поступка, ако је то другачије уређено међународним уговором.

Одредбама Споразума о увозу предмета просветног, научног и културног карактера („Сл. весник Президијума Народне скупштине ФНРЈ“, бр. 17/52) и Протокола уз Споразум о увозу предмета просветног, научног и културног карактера („Сл. лист СФРЈ – Међународни уговори“, бр. 7/81) државе уговорнице су се споразумеле да неће наплаћивати царину и друге увозне дажбине

за увоз машина за обраду папирне каше и папира и машина за штампање и коричење, под условом да се машине одговарајуће техничке вредности у том тренутку не производе у земљи увозници, наведене у Прилогу Н.

С обзиром да се у конкретном случају ради о привременом увозу штампарске машине, купљене финансијским лизингом, не постоји правни основ за ослобођење од плаћања увозних дажбина по основу наведеног Споразума, јер исти предвиђа ослобођење само за коначан увоз наведене робе.

7. Могућност ослобођења од плаћања увозних дажбина на увоз наслеђеног моторног возила

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-00197/2006-17 од 12.7.2006. год.)

Сагласно одредбама члана 192. став 1. тачка б. Царинског закона („Сл. гласник РС“, 73/03, 61/05 и 85/05), ослобођени су плаћања увозних дажбина домаћи држављани и стално настањени страни држављани – на предмете наслеђене у иностранству.

Да би се користила наведена повластица неопходно је да се, уз писмени захтев за ослобођење од плаћања увозних дажбина на увоз моторног возила, приложи царинском органу:

1. Одлука надлежног домаћег или страног суда, односно надлежног страног органа, или потврда дипломатско-конзуларног представништва у иностранству, о наследнику предметне робе;

2. документа о власништву која морају да гласе на оставиоца, односно на правно лице чији је оснивач, односно власник или сувласник био оставилац.

У односу на добијање права на увоз наслеђеног моторног возила потребно је обратити се Министарству за економске односе са иностранством, као органу надлежном за спровођење прописа којима је регулисан увоз моторних возила.

8. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на путнички аутомобил који манастиру у земљи поклања Српска православна црква из Брисела

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-795/2006-04 од 12.7.2006. год.)

Одредбама члана 2. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи („Сл. лист СРЈ“, бр. 53/2001, 61/2001 и 36/2002) прописано је да донација и хуманитарна помоћ може бити у роби, осим дувана и дуванских прерађевина, алкохолних пића, путничких аутомобила, услугама, новцу, хартијама од вредности, имовинским и другим правима.

Имајући у виду наведено, не постоји правни основ за ослобађање од плаћања увозних дажбина (царина) на предметни аутомобил.

9. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина особе са инвалидитетом на увоз моторног возила

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-00226/2006-17 од 11.7.2006. год.)

Царинским законом („Сл. гласник РС“, 73/03, 61/05 и 85/05) предвиђено је ослобађање од плаћања увозних дажбина на увоз путничких аутомобила за особе са инвалидитетом са телесним оштећењем од најмање 70%, војне инвалиде од прве до пете групе, цивилне инвалиде рата од прве до пете групе, слепа лица, лица оболела од дистрофије или сродних мишићних и неуромишићних обољења, од параплегије и квадриплегије, церебралне и дечије парализе и од мултиплекс склерозе, родитељи вишеструко ометене деце која су у отвореној заштити, односно о којима родитељи непосредно брину.

Уколико су испуњени законом предвиђени услови, право на ослобађање од плаћања увозних дажбина може се остварити у надлежној царинарници сагласно члану 255а Уредбе о царински дозвољеном поступању са царинском робом, пуштању царинске робе и наплати царинског дуга („Сл. гласник РС“, бр. 127/03 ... 5/06), ако се надлежној царинарници поднесе потврда Министарства рада, запошљавања и социјалне политике о степену телесног оштећења.

Напомињемо, да би се остварило право на увоз предметног моторног возила, оно мора да испуњава услове прописане Уредбом о увозу моторних возила („Сл. гласник РС“, бр. 106/05) за чије је спровођење надлежно Министарство за економске односе са иностранством.

10. Могућност смањења стопа царине на увоз производа од челика

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-00232/2006-17 од 10.7.2006. год.)

Законом о Акционом плану хармонизације економских система држава чланица државне заједнице Србија и Црна Гора ради спречавања и уклањања препрека слободном протоку људи, робе, услуга и капитала, царинске стопе за производе од гвожђа и челика из производног програма Железаре Никшић, који су сврстани у главу 72. Царинске тарифе, повећане су са 5% и 10% на 10%, 15% и 18%. Изменама Акционог плана у априлу 2005. године и применом „двоструког колосека“ Република Србија је добила могућност да конципира царински систем и политику у складу са потребама и нивоом развоја привреде.

Новим Законом о Царинској тарифи („Сл. гласник РС“, бр. 62/05), који је ступио на снагу 26.7.2005. године, царинске стопе за поменуте производе сведене су на ниво који је важио пре ступања на снагу Закона о Акционом плану, тј. на стопе које су биле

прописане тада важећим Законом о Царинској тарифи („Сл. лист СРЈ“, бр. 23/01 и 40/01), односно 5% и 10%. Овим је Република Србија ускладила царинске стопе и прилагодила царинску заштиту домаћој привреди знатно пре иступања Црне Горе из државне заједнице.

Мишљења смо да даље снижавање царинских стопа кроз измену Закона о Царинској тарифи није оправдано, првенствено са становишта развојног аспекта наше привреде и покретања производње у овој грани привреде, као и због захтева од стране домаћих произвођача из области црне металургије за повећањем царинских стопа за поједине производе из главе 72.

11. Могућност измене прописа у циљу дозволе увоза моторних возила за потребе регистрованих ауто-отпада, као и царинења наведених возила у царинској испостави по месту седишта ауто-отпада

(*Мишљење Министарства финансија*, бр. 335-00-00189/2006-17 од 23.6.2006. год.)

На основу Царинског закона („Сл. гласник РС“, 73/03, 61/05 и 85/05), као и других царинских прописа, прописано је да директор Управе царина може одредити поједине царинарнице или њихове организационе јединице за царинење одређене робе и спровођење одређених поступака, односно одредити царинарнице и њихове организационе јединице које не могу царинити одређену робу и спроводити одређене поступке.

Напомињемо да је спровођење прописа којима је регулисан увоз моторних возила, па и оних намењених потребама регистрованих ауто-отпада, у надлежности Министарства за економске односе са иностранством.

12. Могућност ослобађања од плаћања царине и ПДВ на увоз опреме (машине, алати, прибор)

(Мишљење Министарства финансија, бр. 483-00-138/2006-17 од 7.6.2006. год.)

1. Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Према одредби члана 7. Закона, увоз је сваки унос добара у царинско подручје Републике.

Одредбом члана 23. став 1. Закона прописано је да општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

У складу с наведеним одредбама Закона, на увоз опреме (машине, алати, прибор) ПДВ се обрачунава и плаћа по општој стопи од 18%, с обзиром да за увоз ових добара одредбом члана 26. Закона није прописано пореско ослобођење.

2. Одредбама Царинског закона („Сл. гласник РС“, 73/03, 61/05 и 85/05) није предвиђено ослобођење од плаћања увозних дажбина на увоз опреме, осим када се ради о увозу по основу улога страног лица у складу са Законом о страним улагањима („Сл. лист СРЈ“, бр. 3/2002 и 5/2003) и чланом 194. Царинског закона.

Ф И С К А Л Н Е К А С Е

1. Обавеза увођења и прикључења терминала за даљинско читавање дневних извештаја из фискалне касе приликом вршења промета добара (професионалних козметичких производа) преко трговачких путника (продаја на терену) без регистрованог мало-продајног објекта

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00197/2006-04 од 28.6.2006. год.)

Одредбом члана 6. став 1. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04) прописано је да фискална каса мора да има терминал за даљинско читавање свих формираних дневних извештаја из фискалне касе (у даљем тексту: терминал за даљинско читавање) за задати период, осим фискалне касе преко које се врши евидентирање промета на пијачним тезгама и фискалне касе преко које се врши евидентирање промета у оквиру обављања делатности која захтева честу промену места продаје добара, односно пружања услуга.

Под честом променом места промета добара, односно пружања услуга у оквиру обављања делатности подразумевају се делатности одређене Правилником о одређивању делатности за чије обављање није потребан посебан простор („Сл. гласник РС“, бр. 9/96) само у случају када лица немају посебан простор у коме обављају поменуте делатности, већ делатност обављају искључиво код корисника.

Према томе, лица која имају посебан простор у коме обављају регистровану делатност, у конкретном случају магацински простор и канцеларију, а која су, према Закону о фискалним касама, у обавези да евидентирају промет преко фискалне касе,

при чему промет добара у оквиру делатности коју обављају, обављају и ван седишта, у обавези су да периодично прикључују фискалну касу на терминал за даљинско читавање који се налази у седишту.

Период прикључивања дефинише Пореска управа преко команди које задаје терминалу за даљинско читавање, а који се визуелно сигнализира обвезнику од стране терминала за даљинско читавање. Приликом прикључивања терминала за даљинско читавање читају се подаци из фискалне меморије фискалне касе и уписују у терминал, после чега се фискална каса може одвојити од терминала и поново користити ван седишта за евидентирање промета.

При томе, лица која немају посебан простор у коме обављају регистровану делатност, сагласно Правилнику о одређивању делатности за чије обављање није потребан посебан простор, а која су, према Закону о фискалним касама, у обавези да евидентирају промет преко фискалне касе, нису дужна да набаве и уграде терминал за даљинско читавање под условом да је место обављања регистроване делатности у Решењу о упису у регистар надлежног органа назначено као делатност која се обавља код корисника, односно рад на терену.

По питању промета добара физичким лицима директно, без регистроване малопродаје, надлежно је Министарство трговине, туризма и услуга.

2. Евидентирање промета преко фискалне касе у случају када привредни субјект који је регистрован за промет добара (козметика) даје купцима попуст у оквиру акције приликом куповине преко одређеног износа

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-01-00193/2006-04 од 27.6.2006. год.)

Сагласно одредби члана 4. тачка 20) Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04), фискална каса мора да

онемогући брисање или замену података о већ програмираним добрима или услугама у бази података фискалне касе, осим цене јединице мере, од момента формирања првог фискалног исечка у текућем периоду до момента израде дневног извештаја за текући период.

У складу с одредбом члана 12. став 1. Закона, фискални исечак је фискални документ у коме се евидентира сваки појединачно остварени промет добара на мало, односно услуга физичким лицима које купац добара, односно корисник услуга плаћа готовином, чеком или картицом.

Према томе, у складу с наведеним одредбама Закона, одобравање попушта у малопродајним објектима на укупан износ исказан у фискалном исечку није дозвољен. Правно лице, односно предузетник може утврдити различите услове плаћања по основу којих се један артикал продаје по различитим ценама у односу на поједине категорије купаца (попуст од 15% по одлуци предузећа за купце који то право стичу куповином преко 7.000 динара, попуст за сталне купце, попуст за промоције и попуст за одређене временске интервале). На тај начин могуће је једну врсту робе дефинисати у бази података фискалне касе са више шифри артикала у складу са ценама, а то значи да под првим називом може дефинисати редовну малопродајну цену по калкулацији, а за исто добро дефинисати артикал са другом додатном словном ознаком и ценом из одлуке о одобравању попушта од 15%.

При томе, потребно је нагласити да фискалне касе могу да приме у базу података оперативне меморије од неколико хиљада до неколико десетина хиљада артикала, тако да мултиплицирање основне базе података о артиклима на приказани начин не представља проблем.

Цена јединице мере се, такође, може мењати у току целог дана, с тим што је код оваквог начина рада потребно обезбедити и евиденцију промета са промењеним ценама – нивелацију цена (артикла са и без попушта, за сталне купце, за промоције и др.), с обзиром на то да је трговачка књига задужена по продајним цена-

ма без попушта, како би се иста правилно водила. Дакле, тренутно одобравање попушта није дозвољено, с обзиром на неопходност претходне исправке (нивелације цене) одговарајућег артикла у калкулацији којом је малопродајни објект задужен.

3. Обавеза увођења и прикључења терминала за даљинско читавање дневних извештаја из фискалне касе приликом вршења браварских и електрозаваривачких услуга у оквиру регистроване делатности 28520 (Општи машински радови)

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00209/2006-04 од 26.6.2006. год.)

У складу с одредбом члана 6. став 1. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04) прописано је да фискална каса мора да има терминал за даљинско читавање свих формираних дневних извештаја из фискалне касе (у даљем тексту: терминал за даљинско читавање) за задати период, осим фискалне касе преко које се врши евидентирање промета на пијачним тезгама и фискалне касе преко које се врши евидентирање промета у оквиру обављања делатности која захтева честу промену места продаје добара, односно пружања услуга.

Под честом променом места промета добара односно пружања услуга у оквиру обављања делатности подразумевају се делатности одређене Правилником о одређивању делатности за чије обављање није потребан посебан простор („Сл. гласник РС“, бр. 9/96) само у случају када лица немају посебан простор у коме обављају поменуте делатности, већ делатност обављају искључиво код корисника.

Према томе, лица која имају посебан простор у коме обављају регистровану делатност, а која су, према Закону о фискалним касама, у обавези да евидентирају промет преко фискалне касе, при чему услуге из регистроване делатности обављају и ван седишта, у обавези су да периодично прикључују

фискалну касу на терминал за даљинско читавање који се налази у седишту.

Период прикључивања дефинише Пореска управа преко команди које задаје терминалу за даљинско читавање, а који се визуелно сигнализира обвезнику од стране терминала за даљинско читавање. Приликом прикључивања терминала за даљинско читавање читају се подаци из фискалне меморије фискалне касе и уписују у терминал, после чега се фискална каса може одвојити од терминала и поново користити ван седишта за евидентирање промета.

При томе, напомињемо да лице које нема простор у коме обавља регистровану делатност, сагласно Правилнику о одређивању делатности за чије обављање није потребан посебан простор, није у обавези да набави и угради терминал за даљинско читавање, под условом да је место обављања регистроване делатности у Решењу о упису у регистар надлежног органа назначено као делатност која се обавља код корисника (рад на терену), односно да нема простор у коме обавља делатност.

4. Могућност ослобађања од обавезе евидентирања промета преко фискалне касе привредних субјеката који врше промет добара и пружају услуге физичким лицима у оквиру регистроване делатности 91330 (Непоменуће организације на бази учлањења)

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00207/2006-04 од 26.6.2006. год.)

Одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04) прописано је да лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе.

Сагласно одредби члана 3. став 3. Закона, обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне

касе не односи се на пољопривредног произвођача и власника самосталне занатске радње који на пијачним тезгама и сличним објектима продају пољопривредне производе, односно сопствене производе занатства и домаће радиности, као и на банкарске организације, осигуравајуће организације, ПТТ и јавна предузећа која накнаду за продата добра, односно пружене услуге физичким лицима наплаћују испостављањем рачуна о обрачуну потрошње преко мерних инструмената (грејање, гас, телефон, електрична енергија, вода и др.).

Означавање начина плаћања добара и услуга у бази података фискалне касе, према одредби члана 5. став 3. Закона, у случају ако се плаћање врши чеком или налогом за пренос, као средство плаћања означава се: „чек“, односно ако се плаћање врши готовим новцем, новчаним боновима, новчаним поклон честиткама, интерним картицама и сл., као средство плаћања означава се: „готовина“.

Сагласно одредби члана 12. став 1. и 5. Закона, фискални исечак је документ у коме се евидентира сваки појединачно остварени промет добара на мало, односно услуга физичким лицима, које купац добара, односно корисник услуга плаћа готовином, чеком или картицом. Ако купац добара на мало, односно корисник услуге, плаћање врши на основу фактуре, обвезник је дужан да у фактуру унесе редни број фискалног исечка на основу кога је евидентиран промет у фискалној каси.

У складу с наведеним одредбама Закона о фискалним касама, промет који привредни субјект оствари продајом добара (роба и огрев), односно пружањем услуга физичким лицима (члановима друштва), дужан је да евидентира преко фискалне касе, без обзира да ли се наплата врши готовински преко благајне или безготовинском уплатом на рачун привредног субјекта који продаје добра, односно пружа услуге.

Према томе, општинска организација инвалида рада као правно лице које врши набавку робе широке потрошње и огрева уплатом преко свог рачуна испоручиоцима, при чему исту робу

наплаћује од својих чланова на свој рачун, дужна је да у моменту испоруке робе и огрева члановима друштва тако остварен промет евидентира преко фискалне касе. У случају одложеног плаћања робе (отплаћивање на више месечних рата), у бази података фискалне касе као средство плаћања означава се: „чек“.

При томе, напомињемо да у случају када општинска организација инвалида рада својим члановима пружа одређене услуге (заступање пред државним органима и др.), односно пружа одређену материјалну помоћ (нпр. помоћ у добрима), без накнаде, није дужна да такво пружање услуга, односно промет добара евидентира преко фискалне касе, с обзиром да пружањем услуга, односно прометом добара без накнаде не остварује промет, односно приход.

Такође, напомињемо да ће се иницијатива везана за ослобођење од обавезе евидентирања промета преко фискалне касе за привредне субјекте који обављају делатност у оквиру регистроване делатности 91330 (Непоменуте организације на бази учлањења) узети у разматрање приликом наредне измене Закона о фискалним касама.

5. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе оствареног пружањем услуга као што су тапетарско-декоративне услуге, замена дугмади, замена опруга, поправка старог намештаја и других услуга у оквиру регистроване делатности 52740 (Оправка на другом месту непоменуто), при чему се услуге пружају искључиво код корисника

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00208/2006-04 од 21.6.2006. год.)

1. У складу с одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, однос-

но за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник, и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Сагласно одредби члана 3. став 3. Закона, обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе не односи се на пољопривредног произвођача и власника самосталне занатске радње који на пијачним тезгама и сличним објектима продају пољопривредне производе, односно сопствене производе занатства и домаће радиности, као и на банкарске организације, осигуравајуће организације, ПТТ и јавна предузећа која накнаду за продата добра, односно пружене услуге физичким лицима наплаћују испостављањем рачуна о обрачуну потрошње преко мерних инструмената (грејање, гас, телефон, електрична енергија, вода и др.).

Уредбом о одређивању лица на која се, услед специфичности делатности које обављају, не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 100/04 и 106/04) одређена су лица на која се не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

У складу с поменутом Уредбом, лица која обављају делатност из подгрупе 52740 (Оправка на другом месту непоменута – оправка одеће) немају обавезу евидентирања промета преко фискалне касе.

Према томе, с обзиром да услуге као што су тапетарско-декоративне услуге, замена дугмади, замена опруга, поправка старог намештаја и др. нису наведене у оквиру подгрупе 52740

(Оправка на другом месту непоменуто) и да као такве нису изузете од обавезе евидентирања промета преко фискалне касе наведеним чланом Закона, као ни наведеном Уредбом, промет који привредни субјекат оствари пружањем поменутих услуга физичким лицима дужан је да евидентира преко фискалне касе, без обзира да ли је плаћање извршено готовински или безготовински (вирманском уплатом) на рачун испоручиоца добара.

2. У складу с одредбом члана 6. став 1. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04) прописано је да фискална каса мора да има терминал за даљинско читавање свих формираних дневних извештаја из фискалне касе (у даљем тексту: терминал за даљинско читавање) за задати период, осим фискалне касе преко које се врши евидентирање промета на пијачним тезгама и фискалне касе преко које се врши евидентирање промета у оквиру обављања делатности која захтева честу промену места продаје добара, односно пружања услуга.

Под честом променом места промета добара односно пружања услуга у оквиру обављања делатности подразумевају се делатности одређене Правилником о одређивању делатности за чије обављање није потребан посебан простор („Сл. гласник РС“, бр. 9/96) само у случају када лица немају посебан простор у коме обављају поменуте делатности, већ делатност обављају искључиво код корисника.

Према томе, лица која имају посебан простор у коме обављају регистровану делатност, а која су, према Закону о фискалним касама, у обавези да евидентирају промет преко фискалне касе, при чему услуге из регистроване делатности обављају и ван седишта, у обавези су да периодично прикључују фискалну касу на терминал за даљинско читавање који се налази у седишту.

Период прикључивања дефинише Пореска управа преко команди које задаје терминалу за даљинско читавање, а који се визуелно сигнализира обвезнику од стране терминала за даљинско читавање. Приликом прикључивања терминала за даљинско читавање читају се подаци из фискалне меморије фискалне касе и уписују у терминал, после чега се фискална каса може одвојити од терминала и поново користити ван седишта за евидентирање промета.

При томе, напомињемо да лице које нема простор у коме обавља регистровану делатност, сагласно Правилнику о одређивању делатности за чије обављање није потребан посебан простор, није у обавези да набави и угради терминал за даљинско читавање, под условом да је место обављања регистроване делатности у Решењу о упису у регистар надлежног органа назначено као делатност која се обавља код корисника, односно рад на терену.

6. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом пружања угоститељских услуга за које привредни субјект не остварује накнаду, односно у случају када се услуге пружају пословним партнерима без накнаде, у пословне сврхе (репрезентација)

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00740/2006-04 од 20.6.2006. год.)

У складу с одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза

евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник, и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Сагласно одредби члана 3. став 3. Закона, обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе не односи се на пољопривредног произвођача и власника самосталне занатске радње који на пијачним тезгама и сличним објектима продају пољопривредне производе, односно сопствене производе занатства и домаће радиности, као и на банкарске организације, осигуравајуће организације, ПТТ и јавна предузећа која накнаду за продата добра, односно пружене услуге физичким лицима наплаћују испостављањем рачуна о обрачуна потрошње преко мерних инструмената (грејање, гас, телефон, електрична енергија, вода и др.).

Сагласно одредби члана 12. ст. 1. и 5. Закона, фискални исечак је фискални документ у коме се евидентира сваки појединачно остварени промет добара на мало, односно услуга физичким лицима које купац добара, односно корисник услуга плаћа готовином, чеком или картицом. Ако купац добара на мало, односно корисник услуге, плаћање врши на основу фактуре, обвезник је дужан да у фактуру унесе редни број фискалног исечка на основу кога је евидентиран промет у фискалној каси.

Према томе, с обзиром да пружање угоститељских услуга није изузето од обавезе евидентирања промета преко фискалне касе наведеним чланом Закона, промет који привредни субјект оствари пружањем услуга физичким лицима, независно да ли накнаду за пружене услуге сноси физичко лице, односно правно лице или предузетник, дужан је да евидентира преко фискалне

касе, без обзира да ли се наплата врши готовински или безготовинском уплатом на рачун привредног субјекта који се бави прометом добара на мало, односно пружањем услуга физичким лицима.

При томе, када привредни субјект пружа поменуте услуге за сопствене пословне потребе (репрезентација), према нашем мишљењу, такво узимање добара, односно пружање услуга, није дужан да евидентира преко фискалне касе, с обзиром да није извршен промет, односно не постоји накнада за узета добра, односно за пружене услуге.

Из наведеног произилази да је привредни субјект у обавези да за тако узета добра изврши раздужење, у конкретном случају угоститељског објекта и интерним рачуном задужи место трошка (трошак репрезентације) у привредном субјекту по набавној цени, у складу с прописима који регулишу област рачуноводства и ревизије.

При томе, напомињемо да је обвезник ПДВ дужан да води евиденцију о добрима, односно услугама које узима за пословне сврхе, а која обезбеђује вршење контроле, у складу с одредбом члана 46. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05) и одредбама Правилника о облику, садржини и начину вођења евиденције о ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 107/04 и 67/05).

ЈАВНИ РАСХОДИ

ЈАВНЕ НАБАВКЕ

1. Да ли се Закон о јавним набавкама примењује у ситуацији када црква финансира изградњу или обнову верског објекта сопственим средствима, односно да ли Министарство вера може да додели средства као помоћ за изградњу верског објекта – дотацију ако је црква финансирала већи део градње или реконструкције у поступку слободне погодбе?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-477/2005-08 од 31.7.2006. год.)

Према Закону о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05) верске заједнице се не сматрају наручиоцима јавних набавки, тј. нису у обавези да набавке добара, услуга и радова врше по процедурама утврђеним Законом о јавним набавкама.

Према члану 91. Закона, уређено је да се одредбе овог закона примењују и на извођење радова за које је инвеститор добио субвенцију од директног или индиректног корисника буџетских средстава или од организације за обавезно социјално осигурање, ако субвенција прелази 50% вредности уговора о јавној набавци радова, као и да се ова одредба примењује на јавне набавке повезане са градњом болница, спортских и рекреативних објеката и објеката за одмор, школских и универзитетских зграда и зграда које се користе за потребе државних органа, као и са ниском градњом у складу са Анексом II.

Из наведеног произлази да верске заједнице нису наручиоци јавних набавки, тј. да нису у обавези да набавке за изградњу или обнову верског објекта врше по процедурама које су утврђене Законом о јавним набавкама.

Изузетно, када верске заједнице добијају дотације за изградњу или обнову верских објеката у износу преко 50% од вредности уговора о градњи, мишљења смо да су дужне, сходно члану 91. Закона о јавним набавкама, избор извођача радова извршити по процедурама овог закона.

Набавке радова за које се даје дотација мања од 50% од вредности уговора о градњи верске заједнице могу вршити без примене процедура утврђених Законом о јавним набавкама.

2. Примена члана 112. Закона о јавним набавкама, као и да ли се понуда домаћег понуђача који нуди добра преко 50% домаћег порекла, а цела понуда се оцењује збирно за све производе (добра), може сматрати као понуда која садржи добра домаћег порекла у смислу члана 55. став 5. и 7. Закона о јавним набавкама?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-340/2006-08 од 27.7.2006. год.)

1. Одредбама члана 112. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03 и 55/04) утврђено је да наручилац може доделити уговор о јавној набавци без претходног објављивања у случају:

1) ако у поступку са јавним позивом за подношење понуда нису добијене понуде или одговарајуће понуде, под условом да се првобитни услови набавке суштински не мењају;

2) ако се уговор додељује искључиво у сврхе истраживања, експеримента, студија или развоја, а не да би се остваривала добит, нити да би се надокнађивали трошкови истраживања и развоја, уколико додела оваквог уговора не одређује или не ограничава

касније доделе уговора, где је потребно обезбедити конкуренцију између понуђача;

3) ако због објективних разлога или због разлога који су повезани са заштитом искључивих права уговор може испунити само одређени снабдевач или пружалац услуге;

4) ако наступе непредвиђене околности на које наручилац није могао да утиче и због којих наручилац није могао у прописаном року да спроведе поступак са јавним позивом;

5) ако се уговор додељује за додатне испоруке првобитног снабдевача које су намењене за делимичну замену производа, материјала или инсталација или за повећање обима постојећих производа, материјала или инсталација, где би промена снабдевача или пружаоца услуге обавезивала наручиоца да набавља материјал који има друкчије техничке карактеристике, што би изазвало некомпатибилност или несразмерно велике техничке тешкоће у пословању и одржавању;

б) добара понуђених и купљених на робним берзама;

7) додатних радова или услуга које нису укључене у првобитно додељени пројекат или у првобитно закључен уговор, али који су, због непредвидљивих околности, постали неопходни за извршење уговора о јавној набавци, под условом да се уговор додели извођачу радова или пружаоцу услуга који изводи првобитну набавку:

(а) ако се такви додатни радови или услуге не могу технички или економски одвојити од главног уговора без штетних последица за наручиоца;

(б) ако су радови или услуге, иако одвојиви од извршења првобитног уговора, нужно потребни за даље фазе извођења, при

чему укупна процењена вредност не може бити већа од 25% вредности првобитног уговора;

8) нових радова или услуга који представљају понављање сличних услуга или радова поверених истом извођачу радова или пружаоцу услуга којем је наручилац доделио претходни уговор, под условом да ти радови или услуге одговарају основном пројекту за који је први уговор био додељен по јавном позиву. Наручилац је дужан да одмах по објављивању првог јавног позива најави овакву могућност. Наручилац може да додели уговор на наведени начин у року од три године од дана закључења првог уговора;

9) набавки добара због искоришћавања посебно повољних околности уз цену знатно нижу од тржишне цене;

10) куповине добара под посебно повољним условима од понуђача који иде у ликвидацију, уз сагласност осталих поверилаца, у складу са прописима о принудном поравнању, ликвидацији и стечају;

11) услуга које су део наставка конкурса за нацрте организованог у складу са овим законом, ако је уговор додељен награђеном учеснику односно награђеним учесницима на конкурс, у ком случају је наручилац дужан да позове све учеснике на погађање;

12) услуга и добара предузећа за радно оспособљавање, професионалну рехабилитацију и запошљавање инвалидних лица, ако су набавке непосредно повезане са делатношћу оспособљавања, професионалне рехабилитације и запошљавања тих лица, под условом да предузеће испуњава услове из члана 45. овог закона и да се прибави позитивно мишљење Управе. Наручилац је дужан да провери цену и квалитет предмета набавке прикупљањем неколико понуда, анализом трошкова, упоређивањем квалитета или на други начин, као и да спроведе

проверу с обзиром на врсту и предмет набавке која ће бити исказана у његовој документацији.

Из члана 112. Закона произлази да у свим случајевима наведеним у тачкама 1) до 12) наручилац није у обавези да расписује јавни позив за прикупљање понуда, тј. није дужан да доделу уговора о јавним набавкама врши у отвореном поступку. Поступци јавних набавки у тим случајевима могу да се спроводе у складу са чланом 23. Закона, којим је уређен поступак са погађањем. Ако наручилац одлучи да спроводи поступак са погађањем, у случају из тачке 1) примењују се процедуре поступка са погађањем после претходног објављивања, а у случајевима наведеним у тачкама 2) до 12) примењују се процедуре поступка са погађањем без претходног објављивања.

2. Такође, мишљења смо да ако домаћи понуђач у понуди нуди преко 50% добара домаћег порекла, а цела понуда се оцењује збирно за све производе, може се сматрати да се ради о понуди која садржи добра домаћег порекла, у ком случају понуђач има право на остваривање повољнијег третмана пред наручиоцем, у складу са чланом 55. став 5. и 7. Закона о јавним набавкама.

3. Начин на који се процењује вредност јавне набавке и примена одређеног поступка јавне набавке зависно од процењене вредности, односно „да ли се процењене вредности јавних набавки истоврсних радова на различитим споменицима културе сабирају на годишњем нивоу, те се из тог разлога на сваку појединачну јавну набавку мора применити отворени поступак“?

(*Мишљење Министарства финансија*, бр. 011-00-468/2006-08 од 26.7.2006. год.)

Према Закону о јавним набавкама (“Сл. гласник РС”, бр. 39/02, 43/03 и 55/04) правило је да се јавне набавке чија је процење-

на вредност изнад горњег лимита за набавке мале вредности врше путем јавног оглашавања, односно објављивања јавног позива. Сви огласи о јавним набавкама, односно јавни позив за јавну набавку оглашавају се у „Сл. гласнику РС“. Ако вредност јавне набавке прелази износ од 3.000.000 динара за набавку добара и услуга, односно 15.000.000 динара за набавку радова, јавни позив се објављује и у једним дневним новинама које се дистрибуирају на целој територији Републике.

Такође, наручилац може предмет јавне набавке обликовати у више посебних целина (партија), тако да се свака целина може уговорати засебно, али при одређивању вредности те набавке у обзир се узима вредност свих партија за период од годину дана од дана почетка уговарања прве партије.

Према члану 34. став 1. Закона, наручилац не може изабрати начин одређивања вредности јавне набавке тако да се због ниже процењене вредности избегне јавно оглашавање.

Према члану 123. став 1. Закона, јавна набавка мале вредности, дакле јавна набавка која се не мора оглашавати, јесте набавка чија је процењена вредност на годишњем нивоу нижа од вредности одређене у закону којим се уређује годишњи буџет Републике. Законом о буџету за текућу 2006. годину утврђен је лимит за набавке мале вредности од 200.000 динара до 2.000.000 динара, што значи да се све набавке чија је процењена вредност изнад 2.000.000 динара у текућој години морају спроводити путем јавног оглашавања.

Из наведеног произлази да збир процењених вредности радова на различитим споменицима културе чини вредност јавне набавке. Ако је укупна вредност тих радова (збир вредности свих партија) на годишњем нивоу изнад лимита за набавке мале вредности, тј. у текућој години изнад 2.000.000 динара, наручилац је дужан доделу уговора о јавној набавци спровести путем јавног оглашавања, односно у отвореном поступку. То, практично, значи да уколико наручилац спроводи посебан поступак за сваку појединачну партију чија је процењена вредност испод горњег лимита за набавке мале вредности (2.000.000 динара), дужан је за сваку партију објављивати јавни позив.

Наручилац би требало да се у примени процедура јавних набавки руководи начелом ефикасности спровођења поступака јавних набавки, што у конкретном случају значи да наручилац може јавну набавку да обликује у више партија и по добијеној сагласности Управе за јавне набавке објави јавни позив за јавну набавку по партијама. То, практично, значи да наручилац може у једном поступку јавне набавке, објављивањем једног јавног позива, да додели више уговора о јавној набавци, тј. може да додели уговор за сваку појединачну партију.

4. Да ли наручилац може у конкурсној документацији за јавну набавку да одреди додатне доказе за доказивање да је понуђено добро домаћег порекла, поред доказа који су прописани Правилником о одређивању доказа на основу којих се утврђује да су добра произведена у земљи односно домаћег порекла?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-379/2006-08 од 21.7.2006. год.)

Чланом 55. ст. 5, 7. и 9. Закона о јавним набавкама (“Сл. гласник РС”, бр. 39/02, 43/03 и 55/04) утврђено је да у случају примене критеријума економски најповољније понуде, а у ситуацији када постоје понуде домаћег и страног понуђача који изводи радове или пружа услуге, односно нуди добра произведена у земљи, наручилац ће изабрати најповољнијег домаћег понуђача, под условом да разлика у коначном збиру пондера између најповољнијег домаћег понуђача и најповољнијег страног понуђача није већа од 20 у корист страног понуђача. Ако је критеријум за избор најповољније понуде најнижа понуђена цена, наручилац ће изабрати домаћег понуђача са најнижом понуђеном ценом, под условом да његова понуђена цена није већа од 20% од најниже понуђене цене страног понуђача, те да министар финансија ближе уређује доказе о испуњености услова из ст. 5. и 7. овог члана.

Из наведеног произлази да наручилац у случају набавке радова или услуга, а у ситуацији када су понуде поднели домаћи и страни понуђачи који изводе радове или пружају услуге, даје предност домаћем понуђачу извођачу радова, односно пружаоцу услуга.

Ако у поступку јавне набавке добара понуду дају понуђачи од којих један нуди добра која су произведена у земљи – домаћег порекла, а други нуди добра која нису домаћег порекла, наручилац је дужан дати предност понуђачу који нуди добра произведена у земљи. Услов за давање предности понуђачу у поступку јавне набавке добара је да је тај понуђач домаћи и да су понуђена добра произведена у земљи, тј. да су домаћег порекла.

У складу с наведеном одредбом, министар финансија донео је Правилник о одређивању доказа на основу којих се утврђује да су добра произведена у земљи односно домаћег порекла („Сл. гласник РС“, бр. 82/04).

У смислу наведеног правилника, домаћим понуђачем сматра се правно или физичко лице које је уписано у одговарајући регистар надлежног органа у Републици Србији.

Као добра произведена у земљи сматрају се минерални производи извађени из земљишта, биљни производи узгојени или убрани у Србији, производи добијени од животиња узгојених у Србији, производи добијени ловом и риболовом у Србији, производи добијени од риба узгојених у Србији и остаци и отпаци производа добијени из производних делатности или употребљаваних предмета, ако су у Србији прикупљени и ако су погодни само за поновно добијање сировина, као и добра која су у Србији произведена од увезене робе којој су у том процесу битно промењена првобитна својства, односно која је била предмет довољне обраде или прераде.

Да би понуђач, сходно члану 55. став 5. и 7. Закона, остварио право на повлашћени третман пред наручиоцем, потребно је да се испуне оба услова, односно да има статус домаћег понуђача и да је роба коју нуди произведена у Републици Србији.

Понуђач који нуди добра произведена у земљи – домаћег порекла и жели да оствари повољнији третман у односу на

понуђача који нуди добра страног порекла, дужан је да као саставни део понуде поднесе и декларацију произвођача којом доказује да су добра произведена у земљи, а која треба да садржи: назив производа, тип производа, име произвођача, навођење елемената технолошког поступка и навођење земље порекла компоненти и подсклопова из којих је производ састављен.

Циљ наведене одредбе је давање предности домаћем понуђачу који нуди добра произведена у земљи – домаћег порекла у односу на страног понуђача, односно домаћег понуђача који нуди добра страног порекла, чиме се подстиче развој домаће привреде.

Из наведених одредаба произлази да ако домаћи понуђач испуњава наведене услове, наручилац је дужан да му додели уговор о јавној набавци.

Такође, наручилац не може у конкурсној документацији одређивати додатне доказе, услове или начин за доказивање да је понуђено добро домаћег порекла, мимо доказа, услова и начина одређених у Правилнику о одређивању доказа на основу којих се утврђује да су добра произведена у земљи односно домаћег порекла.

5. Да ли се на набавке добара/роба и услуга потребних за реализацију Уговора о пројекту обнове Града Београда закљученог између Европске инвестиционе банке, с једне стране и Републике Србије, с друге стране и Града Београда као корисника, а који ће се реализовати из одобреног кредита Европске инвестиционе банке, примењују процедуре Закона о јавним набавкама или процедуре одређене међународним уговором?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 48-00-100/2006-08 од 20.7.2006. год.)

Одредбом члана 2. став 1. тачка 2) Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03 и 55/04) утврђено је да се одредбе овог закона не односе на набавке по основу међународног споразума који се односи на испоруке добара, извођење радо-

ва, пружање услуга или јавне конкурсе за нацрте, којим је предвиђена заједничка примена или експлоатација пројекта од стране држава, односно организација које су га закључиле.

Из наведене одредбе произлази да се Закон о јавним набавкама не примењује у случају набавке добара, услуга и радова ако је начин на који ће се ове набавке вршити одређен одредбама међународног споразума.

Такође, Закон о јавним набавкама не примењује се ни у случају набавке која се спроводи путем јавног конкурса за нацрте, ако је међународним споразумом предвиђена заједничка примена или експлоатација пројекта од стране држава, односно организација које су закључиле тај међународни споразум.

У наведеним ситуацијама уместо Закона о јавним набавкама примењују се процедуре јавних набавки које су одређене тим међународним споразумом.

С обзиром на наведено, мишљења смо да се на набавке добара/роба и услуга потребних за реализацију Пројекта обнове Града Београда не примењују процедуре Закона о јавним набавкама, већ ће се набавке спроводити по процедурама и на начин одређен у члану 4.01 (Поступак понуде набавке) Уговора о пројекту између Европске инвестиционе банке, с једне стране и Републике Србије, с друге стране и Града Београда као корисника.

6. Да ли је наручилац јавне набавке поступио у складу са Законом о јавним набавкама када је закључио уговор са изабраним понуђачем након достављеног захтева за заштиту права по коме наручилац није поступио, нити је подносилац захтева доставио изјашњење да наставља поступак пред Комисијом за заштиту права?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-347/2006-08 од 19.7.2006. год.)

Према члану 138. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05) наручилац решењем одлучује о

захтеву за заштиту права. Решење о захтеву за заштиту права наручилац доноси и доставља подносиоцу захтева у року од 10 дана од дана пријема захтева за заштиту права. Ако подносиоцу захтева за заштиту права у том року није достављено решење наручиоца, он може наставити поступак пред Комисијом за заштиту права, писменим изјашњењем у року од наредна три дана, о чему је дужан да у наведеном року обавести наручиоца о наставку поступка. Ако подносилац захтева за заштиту права не настави поступак пред Комисијом за заштиту права у наведеном року, сматра се да поступак заштите права није ни започет.

Из наведеног произлази да у случају када наручилац јавне набавке не донесе решење по захтеву за заштиту права и не достави га наручиоцу у року од 10 дана од дана пријема захтева, а подносилац захтева не настави поступак заштите права пред Комисијом за заштиту права сматраће се да поступак заштите права није ни започет, што значи да наручилац може наставити започети поступак јавне набавке.

7. Да ли уговарачи могу поступити по одредбама уговора којим је предвиђена могућност промене цене коришћењем процента раста цена на мало, ако се применом такве клизне скале вредност уговорених радова (цена) за текућу годину повећава преко 25% од уговорене цене и да ли обрачун ПДВ који је почео да се примењује након што је уговор закључен представља повећање вредности уговорених радова?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-456/2006-08 од 17.7.2006. год.)

1. Према члану 3. тачка 3) Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05) уговор о јавној набавци је уговор закључен у поступку предвиђеном овим законом у писменој форми између наручиоца и испоручиоца добара, пружаоца услуга или извођача радова, који за предмет има набавку добара, пружање услуга или извођење радова.

Према Закону о јавним набавкама цена добара, услуга или радова који су предмет јавне набавке јесте један од битних елемената уговора о јавној набавци. Цену нуди понуђач у својој понуди и она мора бити одређена у динарима. Када је предмет јавне набавке добро које се увози у цену се урачунавају царине и друге увозне дажбине. Ситуације у којима може доћи до промене уговорене цене наручилац јавне набавке мора предвидети у моделу уговора који је саставни део конкурсне документације, сходно прописима којима су питања промене цена у конкретном случају (изградња објеката) уређена. Модел уговора понуђач мора да попуни, парафира све стране, овери печатом и потпише, чиме потврђује да прихвата елементе модела уговора, што значи да прихвата и промене цене на начин како је наручилац одредио. Потписани уговор производи сва права и обавезе за уговораче сходно Закону о облигационим односима.

Наручилац јавне набавке у моделу уговора, односно уговору може да одреди начин промене уговорене цене сходно одредбама Закона о облигационим односима које се односе на уговор о грађењу и да се у складу са предвиђеним цена из уговора о јавној набавци радова може мењати.

Из наведеног произлази да се цена из уговора о јавној набавци радова може изменити ако је то предвиђено у уговору и то на начин на који је та измена предвиђена, а који не може бити у супротности са прописима којима се уређују питања измене цене код уговора о грађењу (чл. 636-639. Закона о облигационим односима – “Сл. лист СФРЈ”, бр. 29/78, 39/85, 45/89, 57/89 и “Сл. лист СРЈ”, бр. 31/93, 22/99, 23/99, 35/99, 44/99).

Разлика између измењене цене (нове цене) и првобитно уговорене цене не мора да се уклопи у 25% од првобитно уговорене цене, јер лимит од 25% од првобитно уговорене цене не може бити премашен у случају додатне јавне набавке радова која се врши сходно члану 92. став 1. тачка 1) подтачка (б) Закона о јавним набавкама, а што није исто што и измена цене у уговору о јавној набавци.

Такође, треба имати у виду да, у смислу Закона о облигационим односима, ако би изменом цене уговорена цена морала бити знатно повећана наручилац може раскинути уговор, у ком случају је дужан да исплати извођачу радова одговарајући део уговорене цене за дотле извршене радове, као и правичну накнаду за учињене неопходне трошкове.

2. Вредност уговорених радова рачуна се без ПДВ, сходно члану 34. Закона о јавним набавкама, што значи да обрачун ПДВ који је почео да се примењује након закључења уговора о јавној набавци радова не представља повећање вредности уговорених радова.

8. Да ли се израда пројектно-техничке документације за санацију градске депоније може поверити непосредно, без примене Закона о јавним набавкама, кориснику буџетских средстава ЈП Дирекције за изградњу?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-467/2006-08 од 11.7.2006. год.)

Чланом 2. став 1. тачка 1) Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/2002, 43/2003, 55/2004 и 101/2005) утврђено је да се одредбе Закона не односе на набавке од организација које се, у смислу овог закона, сматрају наручиоцем и које су основане за обављање делатности пружања услуга које су предмет јавне набавке.

Ова одредба примењује се у случају када наручилац врши набавку услуга од пружаоца услуга који је такође наручилац у смислу члана 3. Закона, тј. организације која је и сама дужна да у поступцима јавних набавки примењује Закон. Такође, примењује се искључиво код набавки услуга и то оних за чије пружање је та организација основана.

Из навода у достављеном захтеву за давање мишљења види се да је ЈП Дирекција за изградњу буџетски корисник, као и да је основано за пружање услуга које би биле предмет јавне набавке, односно да је наручилац јавни набавки у смислу члана 3. Закона, одакле произлази да се набавке услуга од ЈП Дирекција за изградњу могу вршити без примене Закона о јавним набавкама, сходно члану 2. став 1. тачка 1) Закона о јавним набавкама.

9. Шта се сматра упоредивом тржишном ценом у смислу Закона о јавним набавкама, као и да ли је наручилац јавне набавке радова за изградњу топлотне станице, као експерименталног објекта, био дужан да у поступку јавне набавке обезбеди конкуренцију?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-432/2006-08 од 30.6.2006. год.)

Одредбама члана 3. тач. 8) и 10) Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05) дата је дефиниција поступка са погађањем и дефиниција понуђене цене по којима је поступак са погађањем поступак у којем наручилац преговара са испоручиоцима добара, пружаоцима услуга или извођачима радова о свом избору и о условима уговора, а понуђена цена је цена коју понуђач одређује у вези јавне набавке изражена у динарима, у коју је, кад је предмет јавне набавке добро које се увози, урачуната царина и друге увозне дажбине.

Одредбом члана 23. став 7. Закона утврђено је да је наручилац дужан да у току погађања обезбеди да уговорена цена не буде већа од упоредиве тржишне цене и да са дужном пажњом проверава квалитет предмета јавне набавке.

Из наведеног произлази да у поступку са погађањем (у току преговарања) понуђач своју понуду може да мења тако што ће нудити боље услове за закључење уговора од оних које је понудио у првобитној понуди. Нуђење бољих услова за закључење уговора, поред осталог, може да се односи и на нуђење ниже цене од првобитно понуђене цене. У поступку са погађањем наручилац је дужан

да обезбеди да уговорена цена не буде већа од упоредиве тржишне цене. То значи да наручилац не може прихватити понуду у којој је цена већа од цене одговарајуће врсте добара, услуга или радова утврђена званичном евиденцијом на тржишту у месту наручиоца или одређена на основу елемената помоћу којих се према правилима тржишта утврђује цена. С обзиром да се, у конкретном случају, топлотне станице контејнерског типа први пут раде на подручју Републике, мишљења смо да се као упоредива тржишна цена за предметну јавну набавку може применити тржишна цена која важи у земљама у окружењу за изградњу такве топлотне станице.

Такође, по мишљењу овог министарства, у поступку јавне набавке радова за изградњу топлотне станице није било основа за примену члана 112. тачка 2) Закона о јавним набавкама, већ је наручилац требало да обезбеди конкуренцију међу понуђачима.

10. У којем случају је, према Закону о јавним набавкама, могуће уговарање у поступку са погађањем без претходног објављивања из разлога хитности?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-371/2006-08 од 29.6.2006. год.)

Одредбама члана 23. став 1. тачка 2) Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/4 и 101/05) уређено је да наручилац може доделити уговор у поступку са погађањем без претходног објављивања ако због ванредних околности односно због непредвиђених догађаја, чије наступање не зависи од воље наручиоца, није могао да поступи у роковима одређеним за отворен и рестриктиван поступак.

О спроведеном поступку јавне набавке наручилац је дужан да Управи за јавне набавке достави извештај о додели уговора, у року од три дана од дана избора најповољније понуде (члан 23. став 4. Закона).

Из наведеног произлази да наручилац може спроводити поступак са погађањем без претходног објављивања ако настану

ванредне околности или настану непредвиђени догађаји, на чије наступање није утицао наручилац својом вољом, те због наступања таквих ванредних околности или таквих непредвиђених догађаја наручилац не може да поступа у роковима утврђеним Законом за отворени или рестриктивни поступак. То су ситуације које намећу наручиоцу обавезу да поступак јавне набавке мора да спроведе у што краћем року, тј. хитно, јер би у супротном за њега, а и шире, могла наступити знатна штета.

Из навода у достављеном захтеву за давање мишљења види се да наручилац треба да изврши набавку радова који ће се изводити на водоводној мрежи у месној заједници, да се тренутно месна заједница снабдева водом из приватних бунара што представља опасност за здравље људи, да су површински слојеви земље натошљени водом услед дизања нивоа подземних вода и обилних падавина, те је једини реалан период за извођење радова на водоводној мрежи наредна два месеца, дакле пре јесени када се очекује ново подизање нивоа подземних вода, због чега је неопходно у што краћем року спровести поступак јавне набавке радова.

Имајући у виду све наведено, мишљења смо да би се описана ситуација могла сматрати разлогом за спровођење поступка јавне набавке са погађањем без претходног објављивања, сходно члану 23. став 1. тачка 2) Закона о јавним набавкама, што подразумева да наручилац може спроводити поступак јавне набавке без објављивања јавног позива, може у конкурсној документацији одредити рок за достављање понуда краћи од тридесет дана, али је дужан у поступак позвати довољан број понуђача и тако обезбедити неопходну конкуренцију.

11. Како поступити у ситуацији када две понуде, прве на ранг листи, имају исти број пондера?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-209/2006-08 од 27.6.2006. год.)

Законом о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/4 и 101/05) није уређено на који начин наручилац јавне

набавке поступа у случају да добије две понуде прве на ранг листи са истим бројем пондера. Међутим, овакве ситуације могуће су у пракси без обзира по којем критеријуму се врши избор најповољније понуде: „критеријум економски најповољнија понуда“ или „критеријум најнижа понуђена цена“. С обзиром да до овакве ситуације у поступку јавне набавке може да дође потребно је да наручилац у конкурсној документацији за јавну набавку код које се избор најповољније понуде врши применом критеријума „економски најповољнија понуда“ одреди који ће подкритеријум бити опредељујући за избор најповољније понуде (цена, квалитет, референтна листа и сл.) у случају да добије две једнаке понуде.

Ако наручилац у конкурсној документацији није одредио који од подкритеријума ће узети као опредељујући за избор најповољније понуде, у случају да добије две једнаке понуде, комисија за јавну набавку то може учинити приликом састављања ранг листе понуђача. Треба имати у виду да овакво поступање комисије за јавну набавку може изазвати сумњу код понуђача који не би био изабран као најповољнији да је комисија за јавну набавку као опредељујући подкритеријум за избор најповољније понуде одредила баш онај подкритеријум који ће фаворизовати изабраног понуђача, тј. да комисија за јавну набавку приликом одређивања опредељујућег подкритеријума није била објективна, што може довести до подношења захтева за заштиту права.

Ако комисија за јавну набавку не жели накнадно да одреди опредељујући подкритеријум, наручилац јавне набавке може поништити поступак јавне набавке из разлога што се избор најповољније понуде не може извршити.

Ако се избор најповољније понуде врши применом критеријума „најнижа понуђена цена“, а наручилац добије две понуде коју су најповољније јер имају једнаку цену, наручилац може да позове оба понуђача на преговоре у вези са понуђеном ценом, а као најповољнијег понуђача изабраће оног понуђача који у тим преговорима понуди најнижу цену.

12. Да ли после закљученог уговора за набавку додатних радова, уколико вредност тих додатних радова буде већа од 25% вредности већ уговорених радова, може да се закључи анекс уговора или је потребно закључити нови уговор без понављања поступка са погађањем без претходног објављивања за јавну набавку услуга?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-274/2006-08 од 27.6.2006. год.)

Одредбама члана 92. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05) утврђени су случајеви, односно услови под којима наручилац може да изврши додатну набавку радова.

У предметној јавној набавци – набавци услуга за поправку машине ради се о додатној набавци услуга, а не радова, због чега је потребно тумачити члан 100. Закона којим су уређени случајеви у којима наручилац може извршити додатну набавку услуга.

Одредбама члана 100. Закона утврђено је да наручилац може да додели уговор о јавној набавци услуга у поступку са погађањем без претходног објављивања и у случајевима:

1) код додатних услуга или радова који нису били укључени у првобитно додељени пројекат или у прву јавну набавку, а који су због непредвидљивих околности постали неопходни за извршење уговора о јавној набавци, под условом да се уговор додели првобитном пружаоцу услуга или извођачу радова ако:

(а) се такве додатне услуге или радови не могу раздвојити у техничком или економском погледу од главне јавне набавке, а да се при том не проузрокују непремостиве тешкоће за наручиоца, или

(б) су такве услуге или радови, које би наручилац могао доделити одвојено од извршења првобитног уговора, неопходне за даље фазе извођења радова, при чему укупна вредност свих додатних услуга или радова не може да буде већа од 25% од укупне вредности главне јавне набавке.

Из наведених одредаба произлази да наручилац додатну набавку услуга или радова може да изврши у поступку са погађањем без претходног објављивања од првобитног пружаоца услуге или извођача радова под условом да таква набавка није била предвиђена првобитним пројектом, а потреба за тим додатним услугама или радовима настала је из разлога који се нису могли предвидети у моменту припреме пројекта и закључења уговора о јавној набавци.

У првој ситуацији наручилац може да изврши додатну набавку услуга или радова ако је природа тих услуга или радова таква да се без њих не могу продужити даље фазе пружања услуга или извођења радова. Додатне услуге или радови треба да су у технолошком и техничком погледу такви да се не могу раздвојити од првобитне јавне набавке, јер би раздвајање могло да доведе до непремостивих тешкоћа за наручиоца. Потреба за оваквом набавком може да настане ако у току пружања услуга или извођења радова које/и су предмет уговора дође до непредвиђене ситуације, због чега пружалац услуге или извођач радова, док не реши ту ситуацију, не може даље пружати уговорене услуге или изводити даље фазе уговорених радова.

У другој ситуацији наручилац може да изврши додатну набавку услуга или радова, без обзира што је природа тих услуга или радова таква да би се уговор могао доделити одвојено од уговора који је додељен за главну јавну набавку, под условом да је набавка тих услуга или радова неопходна за даље фазе извођења радова и да укупна вредност тих услуга или радова није већа од 25% од укупне вредности главне јавне набавке.

С обзиром да се набавка додатних услуга или радова спроводи у поступку са погађањем без претходног објављивања (члан 23. став 1. тачка 1) Закона) потребно је претходно прибавити позитивно мишљење Управе за јавне набавке.

Из свега наведеног произлази да се додатна набавка услуга или радова може вршити од првобитног пружаоца услуга или извођача радова у поступку са погађањем без претходног објављи-

вања под наведеним условима, као и да се на уговор о јавној набавци додатних услуга или радова, у ситуацији када је услов за додатну набавку 25% од вредности главног уговора, не може сачињавати анекс уговора ако би вредност из уговора о додатној јавној набавци плус вредност из анекса уговора све укупно премашила 25% од вредности главног уговора, јер се таква набавка не би могла сматрати додатном набавком у смислу Закона о јавним набавкама.

13. Да ли се може спроводити поступак са погађањем за набавку услуга мале вредности ако Правилником о јавним набавкама мале вредности та могућност није предвиђена?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-275/2006-08 од 26.6.2006. год.)

Чланом 123. ст. 5. и 6. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05) утврђено је да понуђачи у поступку набавке мале вредности могу да поднесу само по једну понуду коју не могу мењати и да погађање између наручиоца и понуђача око елемената понуде није допуштено.

Из наведеног произлази да преговарање са испоручиоцима добара, пружаоцима услуга или извођачима радова код набавки мале вредности није допуштено, па самим тим и поступак са погађањем није могућ по процедурама које Закон, односно интерни акт наручиоца (Правилник о набавкама мале вредности) предвиђа за јавне набавке мале вредности.

Уколико наручилац није у могућности да изврши набавку према одредбама којима се уређује појам и начин доделе јавне набавке мале вредности, односно да прибави најмање три понуде (чл. 123. и 124. Закона) због тога што из објективних разлога или разлога повезаних са заштитом искључивих права набавку могу испунити само одређени испоручиоци добара, пружаоци услуга или извођачи радова, дужан је да, у складу са чланом 23. став 2.

Закона, затражи мишљење Управе за јавне набавке ради закључења уговора са одређеним понуђачем. У овом случају набавка се врши по прописима којима се уређује поступак са погађањем, на исти начин на који се врши набавка велике вредности.

14. Могућност примене члана 23. став 1. тачка 2) Закона о јавним набавкама у вези са спровођењем јавне набавке опреме и софтвера за увођење електронске фактуре у дому здравља по хитном поступку

(*Мишљење Министарства финансија*, 08 бр. 011-00-00254/2006 од 23.6.2006. год.)

Одредбом члана 20. став 1. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03 и 55/04) утврђено је да се додела уговора о јавним набавкама врши у отвореном поступку, док је ставом 2. истог члана утврђено да се додела уговора о јавним набавкама може вршити и у рестриктивном поступку и у поступку са погађањем.

Одредбом члана 23. став 1. тачка 2) Закона о јавним набавкама утврђено је да наручилац може доделити уговор у поступку са погађањем без претходног објављивања ако због ванредних околности односно због непредвиђених догађаја, чије наступање не зависи од воље наручиоца, није могао да поступи у роковима одређеним за отворен и рестриктиван поступак.

Дакле, из наведених одредаба јасно произилази да је додела уговора у отвореном поступку правило, а да рестриктиван поступак и поступак са погађањем представљају одступање од наведеног правила, те да се, у том смислу, та одредба мора рестриктивно примењивати и то само онда када су испуњени сви Законом предвиђени услови. Услови које Закон предвиђа да би се могао доделити уговор у поступку са погађањем без претходног објављивања односе се, како је то цитирано, на наступање ванредних околности и непредвиђених догађаја независно од воље наручиоца, те да

наручилац из тих разлога није могао да поступи у роковима одређеним за отворен и рестриктиван поступак. На основу навода из захтева произилази да је дом здравља половином месеца фебруара 2006. године закључио уговор о пружању и финансирању здравствене заштите са Републичким заводом за здравствено осигурање, затим да је тим уговором предвиђено финансирање у наредном периоду на основу извршених услуга у првом кварталу, као и да је због уговорне обавезе да за извршене здравствене услуге испоставља месечну фактуру у електронској форми дому здравља неопходна хитна набавка опреме и софтвера за увођење електронске фактуре. Такође, на основу потврде Покрајинског секретаријата за здравство и социјалну политику АП Војводина из априла месеца тај секретаријат је потврдио да су у буџетској 2006. години дому здравља обезбеђена средства за финансирање реконструкције информационог система, набавку рачунарске опреме и лиценци за коришћење софтвера за електронски картон која ће бити пренета здравственој установи након спроведеног поступка јавне набавке. Тај износ је у потпуности идентичан са износом и наменом средстава наведеном у допису дома здравља Покрајинском секретаријату за здравство и социјалну политику из јануара месеца 2006. године.

Имајући у виду све наведено, мишљења смо да у конкретној ситуацији нису испуњени Законом утврђени услови који су неопходни за доделу уговора у поступку са погађањем без претходног објављивања као поступка који представља одступање у односу на отворен поступак јавне набавке – као правила, с обзиром да се из достављене документације не може закључити да за набавку опреме и софтвера за увођење електронске фактуре за извршене здравствене услуге није било могуће поступити у роковима за отворен и рестриктиван поступак. Наиме, уговор са Републичким заводом за здравствено осигурање потписан је половином фебруара 2006. године, односно чињеница да ће до закључења тог уговора доћи дому здравља је, извесно, већ унапред одређено време било позната, а неспорно је и то да су средства за

ту намену већ била требована од стране дома здравља и да су она била и одобрена од стране Покрајинског секретаријата за здравство и социјалну политику. У тој ситуацији не може се сматрати да уговорне обавезе дома здравља према Републичком фонду за здравствено осигурање у виду испостављања месечних фактура у електронској форми за извршене здравствене услуге представљају ванредне околности односно непредвиђене догађаје чије наступање не зависи од воље наручиоца и да се због тих околности није могло поступити у роковима одређеним за отворен и рестриктиван поступак, па је у складу с наведеним и одговор овог министарства.

15. Правилност поступка јавне набавке када председник комисије за јавну набавку усмено обавести лица која су преузела конкурсну документацију о продужењу рока за достављање понуда који је одређен у конкурсној документацији и јавном позиву

(Мишљење Министарства финансија, бр. 404-02-79/2006-08 од 20.6.2006. год.)

Из достављеног захтева за давање мишљења и Записника о отварању понуда види се да је наручилац предметне јавне набавке, тј. председник комисије за јавну набавку путем усменог обавештавања лица која су преузела конкурсну документацију продужио рок за достављање понуда који је одређен у конкурсној документацији и јавном позиву, а што је у супротности са чланом 29. став 4. и 5. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05) којим је утврђено да ако су конкурсна документација или допунски документи преопширни и ако се понуда може припремити само по непосредном прегледу места где ће се јавна набавка извести или ако наручилац измени или допуни конкурсну документацију шест или мање дана пре истека рока за достављање понуда, наручилац је дужан да продужи рок за достављање понуда. У том случају наручилац у писменом облику

обавештава све понуђаче којима је достављена конкурсна документација о продужењу рока за достављање понуда.

У предметној јавној набавци нису постојали Законом утврђени разлози за продужавање рока за достављање понуда, нити је продужавање тог рока учињено на начин утврђен Законом, тј. обавештење о продужавању рока за достављање понуда није у писменом облику упућено свим лицима којима је достављена конкурсна документација, због чега се може сматрати да рок за достављање понуда није ни продужен, а понуде које су достављене наручиоцу након рока наведеног у јавном позиву сматрају се неблагоприятним, а то значи да као неблагоприятне не могу бити разматране пред комисијом за јавну набавку.

С обзиром да је наручилац јавне набавке давањем усменог обавештења о продужавању рока за достављање понуда поступио супротно Закону о јавним набавкама, чиме је понуђаче довео у заблуду и тиме директно допринео да њихове понуде буду неблагоприятне, мишљења смо да би поступак јавне набавке требало понишги и покренути нови поступак јавне набавке.

16. Да ли је супротно Закону о јавним набавкама неисказивање количина и цене за планирана добра у плану јавних набавки или је довољно исказати само вредности и да ли је супротно Закону покренути поступак јавне набавке велике вредности уколико је планом јавних набавки предвиђена јавна набавка велике вредности (с обзиром на износ средстава), а до тренутка покретања поступка се утврди да набавка неће прећи износ лимита утврђеног за јавне набавке мале вредности?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-395/2006-08 од 20.6.2006. год.)

1. Чланом 24. став 1. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05) утврђено је да наручилац

може да почне поступак јавне набавке ако је набавка предвиђена у плану набавки и ако су за ту набавку предвиђена средства у буџету Републике Србије, територијалне аутономије, локалне самоуправе или у финансијском плану у смислу Закона о буџетском систему.

Из наведене одредбе произлази да наручилац мора да испуни два услова да би могао покренути поступак јавне набавке. Први услов се односи на обавезу наручиоца да донесе план јавних набавки за текућу буџетску годину, а други услов се односи на доношење Буџета Републике, територијалне аутономије, локалне самоуправе или финансијског плана када се ради о организацијама обавезног социјалног осигурања као наручиоцима.

План јавних набавки је акт наручиоца којим он планира добра, услуге и радове за које ће спроводити поступке јавних набавки у текућој буџетској години. Законом није прецизирано да ли тај план треба да садржи количине планираних добара, обим планираних услуга или радова. С обзиром да то Законом није утврђено, а имајући у виду да се количине добара, обим услуга и радова који ће се набављати није ни могуће прецизно планирати, мишљења смо да наручиоци јавних набавки планове набавки треба да припреме по врстама добара, услуга и радова који ће бити исказани у финансијским вредностима тих добара, услуга или радова.

Други услов за почињање поступка јавне набавке је доношење Буџета, Одлуке о буџету или Финансијског плана наручиоца. Наручилац не може да почне поступак јавне набавке ако средства наведеним актима нису планирана, тј. обезбеђена.

Такође, у члану 24. став 2. Закона утврђено је да средства за одређену јавну набавку не могу прећи износ предвиђен у пропису којим се уређује извршење буџета и јавно финансирање. С тим у вези, а сходно члану 25. Закона, наручилац је дужан да у одлуци о покретању поступка наведе податке о апропријацији у буџету, односно финансијском плану са које ће извршити плаћање, одакле произлази да наручилац јавне набавке не може за ту набавку потрошити више од планираних, односно обезбеђених средстава,

али може потрошити мање, односно не мора реализовати планирану јавну набавку ако из одређених разлога у току године престане потреба за том јавном набавком.

2. Поступак јавних набавки мале вредности уређен је чл. 123. и 124. Закона, којима је, поред осталог, предвиђено и да је наручилац дужан да у поступку јавне набавке мале вредности прибави најмање три понуде и да својим интерним актом уреди поступак јавне набавке мале вредности имајући у виду одредбе Закона. Тим интерним актом, поред осталог, наручилац треба да одреди лица овлашћена за прикупљање понуда телефоном, телефаксом и сл. и посебно начин проверавања понуђене цене.

Из наведеног произлази да у поступку јавне набавке мале вредности наручилац није дужан да расписује јавни позив за достављање понуда, већ понуде може прикупљати телефоном, телефаксом и сл., али се не може сматрати да је у супротности са Законом о јавним набавкама ако наручилац уместо да прикупља понуде телефоном, телефаксом и сл. распише јавни позив за достављање понуда.

17. Да ли се понуђач који је у поступку приватизације може третирати као понуђач који испуњава услов из члана 45. став 3. тачка 3) Закона о јавним набавкама, с обзиром да се дугови исказани у потврди Пореске управе која се доставља ради учешћа на тендеру измирују, сходно члану 20. Закона о приватизацији, након приватизације привредног субјекта?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-245/2006-08 од 19.6.2006. год.)

Према члану 46. став 1. тачка 2) Закона о јавним набавкама понуђач као доказ о испуњености услова за учешће у поступку јавне набавке, тј. као доказ о измиреним доспелим порезима и

доприносима и другим јавним дажбинама доставља потврду надлежног пореског органа државе у којој има седиште, односно потврду Пореске управе. Том потврдом понуђач пред наручиоцем доказује да нема никаквих дуговања према држави што је наручиоцу, уз испуњеност и осталих обавезних услова за учешће у поступку јавне набавке, вид гаранције да ће уколико буде изабран као најповољнији понуђач уговорну обавезу заиста моћи да испуни.

Када се ради о понуђачима предузећима која су у поступку реструктурирања, тј. поступку приватизације на њих се у погледу дуга према државним повериоцима примењује члан 20. Закона о приватизацији („Сл. гласник РС“, бр. 38/01, 18/03 и 45/05), којим је уређено да у поступку реструктурирања субјекта приватизације, јавно предузеће, Пореска управа, Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање, Републички завод за здравствено осигурање, Републичка дирекција за робне резерве, Фонд за развој Републике Србије и други републички органи и организације (државни повериоци) дужни су да отпусте дуг субјекту приватизације у целини и своје потраживање намире из средстава остварених од продаје капитала или имовине субјекта приватизације. Отпуштање дуга државног повериоца је условно и пуноважно је само у случају да је капитал или имовина субјекта приватизације продат у поступку приватизације и ако је потраживање измирено на начин прописан чланом 20г. Закона о приватизацији. Осим тога, предмет отпуштања, сходно одредби члана 20г. Закона о приватизацији, су доспела, а неизмирена потраживања са стањем на дан 31.12.2004. године.

Против субјекта приватизације, односно над његовом имовином, за који је до дана ступања на снагу Закона о изменама и допунама Закона о приватизацији („Сл. гласник РС“, бр. 45/2005), који је ступио на снагу 8.6.2005. године, донета одлука о реструктурирању, сходно одредби члана 31. став 1. Закона о изменама и допунама Закона о приватизацији, не може се одредити или спроводити принудно извршење ради намирења потраживања у

року од годину дана од дана ступања на снагу поменутог закона, односно до 8.6.2006. године. Ако одлука о реструктурирању субјекта приватизације није донета до 8.6.2005. године, против субјекта приватизације, односно над његовом имовином, сходно одредби члана 31. став 2. Закона о изменама и допунама Закона о приватизацији, принудно извршење се не може спроводити у року од две године од дана доношења одлуке о реструктурирању.

На субјекте приватизације који се не приватизују по извршеном реструктурирању на основу усвојеног програма реструктурирања, примењују се само одредбе о отпуштању потраживања, али не и забрана извршења у роковима из члана 31. став 1. и 2. Закона о изменама и допунама Закона о приватизацији.

Према томе, субјект приватизације за кога Агенција за приватизацију није донела одлуку о реструктурирању, већ се исти приватизује методом јавног тендера или методом јавне аукције, дужан је да плаћа текуће обавезе, тј. обавезе доспеле после 1. јануара 2005. године.

Како је према Закону о јавним набавкама на понуђачу терет доказивања испуњености услова за учешће у поступку јавне набавке, то наручилац јавне набавке није дужан да зна да ли је понуђач предузеће које је у поступку приватизације, нити да ли се на њега примењује и од ког момента се примењује члан 20. Закона о приватизацији (отпуст дуга).

Имајући у виду наведено, мишљења смо да је субјект приватизације за кога је донета и објављена одлука о реструктурирању, као понуђач у поступку јавне набавке, уз понуду дужан да достави потврду Пореске управе којом доказује да је Пореска управа Агенцији за приватизацију поднела пријаву пореског потраживања са стањем дуга на дан 31.12.2004. године које ће бити намирено из средстава остварених продајом капитала, односно имовине субјекта приватизације по извршеном реструктурирању методом јавног тендера.

Ако се субјект приватизације приватизује без спровођења

поступка реструктурирања по усвојеном програму реструктурирања, он је као понуђач у поступку јавне набавке уз понуду дужан да достави потврду Пореске управе којом доказује да је Пореска управа Агенцији за приватизацију поднела пријаву пореског потраживања са стањем дуга на дан 31.12.2004. године и уверење Пореске управе да је исплатио доспеле пореске обавезе у периоду од 1. јануара 2005. године до дана издавања уверења или да му је за плаћање тих обавеза Пореска управа одобрила репрограм који он уредно извршава по динамици из одобреног репрограма.

18. Члан 143. Закона о јавним набавкама, као и које мере може предузимати Комисија за заштиту права у циљу извршавања њене одлуке?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-312/2006-08 од 16.6.2006. год.)

Чланом 143. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05) уређена су питања која се односе на трошкове који настану по основу заштите права.

У вези с тим, уређено је да је подносилац захтева за заштиту права на одређени рачун буџета Републике Србије дужан да уплати таксу у износу од 40.000 динара, односно 20.000 динара ако је у питању јавна набавка мале вредности. Свака странка у поступку сноси трошкове које проузрокује својим радњама. Ако је захтев за заштиту права основан, наручилац подносиоцу захтева за заштиту права, на писмени захтев, мора надокнадити трошкове настале по основу заштите права, а ако захтев за заштиту права није основан, подносилац захтева наручиоцу на писмени захтев мора надокнадити трошкове настале по основу

заштите права. Странке у захтеву за заштиту права морају прецизно да наведу трошкове за које траже накнаду. Накнада трошкова може се тражити до доношења одлуке наручиоца, односно Комисије. Својом одлуком Комисија одлучује и о накнади трошкова.

У складу са чланом 144. Закона, наручилац је дужан да поступи по наводима Комисије садржаним у одлуци најкасније у року од 30 дана од дана пријема одлуке. Комисија може да захтева од наручиоца да поднесе извештај и документацију о поновљеном поступку и то у року који одреди Комисија, а који не може бити дужи од шест месеци од дана пријема одлуке Комисије. Ако наручилац у одређеном року не поднесе извештај или ако Комисија на основу поднетог извештаја и документације утврди да нису поштована упутства из одлуке, дужна је да о томе обавести Владу и Народну скупштину.

Подносилац захтева за заштиту права може против наручиоца поднети тужбу пред надлежним судом за накнаду штете.

ПОДСЕТНИК

ФИНАНСИЈСКИ ПРОПИСИ ДОНЕТИ У ЈУЛУ-АВГУСТУ МЕСЕЦУ 2006. ГОДИНЕ

ЗАКОНИ

Закон о изменама и допунама Закона о порезу на доходак грађана	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 62 од 19. јула 2006.
Закон о изменама и допунама Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 62 од 19. јула 2006.
Закон о финансирању локалне самоуправе	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 62 од 19. јула 2006.
Закон о слободним зонама	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 62 од 19. јула 2006.
Закона о девизном пословању	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 62 од 19. јула 2006.
Закон о допуни Закона о платном промету	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 62 од 19. јула 2006.

УРЕДБЕ

Уредба о одређивању рокова за процес активног оплемењивања	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 63 од 21. јула 2006.
Уредба о ближим критеријумима за оцену економске оправданости одређивања подручја слободне зоне	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 69 од 18. августа 2006.
Уредба о допуни Уредбе о ближим условима, начину и поступку за издавање дозволе за приређивање посебних игара на срећу у играчницама	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 69 од 18. августа 2006.

ПРАВИЛНИЦИ

- Правилник о изменама и допунама
Правилника о начину и поступку
остваривања пореских ослобођења
код ПДВ са правом и без права на
одбитак претходног пореза
Сл. гласник РС, бр. 58 од 7. јула
2006.
- Правилник о допуни Правилника о
увозу робе по основу царинских
контингентата
Сл. гласник РС, бр. 58 од 7. јула
2006.
- Правилник о изменама и допунама
Правилника о садржају пореске
пријаве за обрачун пореза на добит
предузећа
Сл. гласник РС, бр. 59 од 11. јула
2006.
- Правилник о утврђивању
методологије, обавеза и радњи за
извршавање послова у складу са
Законом о спречавању прања новца
Сл. гласник РС, бр. 59 од 11. јула
2006.
- Правилник о изменама и допунама
Правилника о врсти инструмената
обезбеђења, начину и поступку
активирања инструмената
обезбеђења за наплату разлике
између прописаног износа акцизе за
цигарете из увоза и прописаног
износа акцизе на цигарете
произведене у земљи
Сл. гласник РС, бр. 60 од 14. јула
2006.
- Правилник о начину и поступку
утврђивања пореске основице
пореза на доходак грађана на
непријављене приходе унакрсном
проценом
Сл. гласник РС, бр. 61 од 18. јула
2006.
- Правилник о садржини и обрасцу
пријаве за учествовање у поступку
доделе средстава за привлачење
директних инвестиција
Сл. гласник РС, бр. 64 од 26. јула
2006.

Правилник о допуни Правилника о увозу робе по основу царинских контингентата	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 67 од 4. августа 2006.
Правилник о облику и садржини извештаја о пословању слободне зоне	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 70 од 22. августа 2006.
Правилник о допунама Правилника о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава са тих рачуна	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 70 од 22. августа 2006.
Правилник о начину и поступку обрачунавања и плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање за лица са инвалидитетом	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 72 од 29. августа 2006.
Правилник о начину и поступку обрачунавања и плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање за приправнике и новозапослена лица млађа од 30 година	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 72 од 29. августа 2006.
Правилник о начину и поступку остваривања пореске олакшице за запошљавање лица са инвалидитетом	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 72 од 29. августа 2006.
Правилник о изменама и допунама Правилника о начину и поступку обрачунавања и плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање за новозапослене старије од 45, односно 50 година	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 72 од 29. августа 2006.
Правилник о начину и поступку остваривања пореске олакшице за запошљавање лица старијих од 45 година	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 72 од 29. августа 2006.
Правилник о начину и поступку остваривања пореске олакшице за запошљавање приправника и лица млађих од 30 година	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 72 од 29. августа 2006.

ОДЛУКЕ

Одлука о измени Одлуке о обиму и начину коришћења у трећем тромесечју 2006. године финансијских средстава за намене из члана 2. став 2. Закона о кредитним пословима са иностранством	Сл. гласник РС, бр. 59 од 11. јула 2006.
Одлука о допуни Одлуке о критеријумима на основу којих се одређују царински контингенти за увоз одређене робе	Сл. гласник РС, бр. 63 од 21. јула 2006.
Одлука о допунама Одлуке о минималним условима за закључење уговора о финансијском лизингу и о начину исказивања лизинг накнаде и других трошкова који настају закључењем тог уговора	Сл. гласник РС, бр. 64 од 26. јула 2006.
Одлука о изменама Одлуке о усклађивању стања бруто динарских пласмана одобрених становништву са основним капиталом банке	Сл. гласник РС, бр. 64 од 26. јула 2006.
Одлука о изменама и допуни Одлуке о условима и начину на који Народна банка Србије спроводи операције на отвореном тржишту	Сл. гласник РС, бр. 64 од 26. јула 2006.
Одлука о образовању Националне комисије за рачуноводство	Сл. гласник РС, бр. 65 од 28. јула 2006.
Одлука о садржини и начину вођења регистра података о друштвима за осигурање и других регистара	Сл. гласник РС, бр. 67 од 4. августа 2006.
Одлука о условима и начину обављања мењачких послова	Сл. гласник РС, бр. 67 од 4. августа 2006.
Одлука о поступку контроле мењачких послова	Сл. гласник РС, бр. 67 од 4. августа 2006.

Одлука о врстама девиза и ефективног страног новца који се купују и продају на девизном тржишту	Сл. гласник РС, бр. 67 од 4. августа 2006.
Одлука о условима отварања и начину вођења девизних рачуна резидената	Сл. гласник РС, бр. 67 од 4. августа 2006.
Одлука о условима за личне и физичке преносе средстава плаћања у иностранство и из иностранства	Сл. гласник РС, бр. 67 од 4. августа 2006.
Одлука о условима и начину рада девизног тржишта	Сл. гласник РС, бр. 67 од 4. августа 2006.
Одлука о изменама Одлуке о начину спровођења принудне наплате с рачуна клијента	Сл. гласник РС, бр. 67 од 4. августа 2006.
Одлука о износима најпопуларнијих цена и минималних акциза за дуванске прерађевине	Сл. гласник РС, бр. 69 од 18. августа 2006.
Одлука о измени Одлуке о начину спровођења принудне наплате с рачуна клијента	Сл. гласник РС, бр. 69 од 18. августа 2006.
Одлука о допуни и измени Одлуке о условима и начину рада девизног тржишта	Сл. гласник РС, бр. 71 од 25. августа 2006.
Одлука о изменама и допуни Одлуке о јединственој тарифи по којој Народна банка Србије наплаћује накнаду за извршене услуге	Сл. гласник РС, бр. 71 од 25. августа 2006.

УПУТСТВА

Упутство о достављању података Народној банци Србије ради праћења висине каматних стопа на кредите и депозите банака	Сл. гласник РС, бр. 64 од 26. јула 2006.
--	--

- Упутство о изменама Упутства за спровођење Одлуке о усклађивању стања бруто динарских пласмана одобрених становништву са основним капиталом банака
Упутство за спровођење Одлуке о условима и начину обављања мењачких послова
- Сл. гласник РС, бр. 65 од 28. јула 2006.*
- Сл. гласник РС, бр. 67 од 4. августа 2006.*

ОСТАЛО

- Износ најниже месечне основице доприноса за обавезно социјално осигурање
Исправка Закона о изменама и допунама Закона о порезу на доходак грађана
Усклађени динарски износи акциза из чл. 9, 12, 12а, 13 и 40а став 1. Закона о акцизама стопом раста цена на мало у првом полугодишту 2006. године
Усклађени динарски износи акциза на цигарете из члана 40а ст. 2. и 3. Закона о акцизама стопом раста цена на мало у првом полугодишту 2006. године
- Сл. гласник РС, бр. 63 од 21. јула 2006.*
- Сл. гласник РС, бр. 65 од 28. јула 2006.*
- Сл. гласник РС, бр. 66 од 31. јула 2006.*
- Сл. гласник РС, бр. 66 од 31. јула 2006.*

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

336

БИЛТЕН: службена објашњења и стручна
мишљења за примену финансијских прописа,
главни уредник Весна Арсић. – Год. 32, бр.
1 / 2 (1992) – . – Београд: Министарство
финансија Републике Србије,
1992-. – 20 цм

Месечно. –
ISSN 0354–3242 = Билтен, службена
објашњења и стручна мишљења за примену
финансијских прописа
COBISS. SR-ID 43429132
